Henki & elämä

Isä, poika ja hyvä henki

Jyväskylän seurakunnan lehti

3.11.2017 ▪ numero 17

Hys, kirjastossa soi

▶ sivu 5

Pyhäinpäivän kynttilä on rukous

▶ sivut 8–9

Ahkera Ilta ja upea ääni

▶ sivu 16

Pääkirjoitus

Aina mun pitää

Aina joskus jonkun pitää nostaa jostakin asiasta meteli. Muutoin muutos ei ole mahdollinen. Joskus muutokset tapahtuvat yksittäisen julkitulon seurauksena, toisinaan muutos muhii pienesti ja pitkään pinnan alla ennen isoa metakkaa.

Yksi viime aikojen älämölöistä on nostettu vammaisten palveluista. Hankintalakia aikoinaan sorvattaessa on niputettu vammaisten asumis- ja muut palvelut yhteen kaikkien julkisten hankintojen kanssa. Että kilpailutettava on. "Me ei olla ostamassa porkkanaa, eikä perunaa eikä kopiopaperia, vaan ollaan hankkimassa ihmisten elämän kannalta välttämättömiä jokapäiväisiä tarpeita tyydyttävää apua ja tukea", sanoi hiljattain Ylellä kahden vammaisen pojan isä, Aspa-säätiön toimitusjohtaja Jyrki Pinomaa. Vammaisen tyttären äiti Leena Jumisko puolestaan avasi tilannetta näin: "Miltä meistä terveistä tuntuisi, jos kotiin tulisi kolmen vuoden välein uusi aviopuoliso, joka sanoisi mitä syödään, minne sukat laitetaan ja mitä tehdään lomalla. Juuri tätä hankintalaki tekee vammaisille".

Nyt aika on kypsä sille, että hankintalakia voidaan punnita eduskunnassa uudelleen. Kansalaisaloite sai tarvittavat 50 000 nimeä – ja enemmänkin – kasaan, jotta eduskunnassa joudutaan miettimään, pitäisikö vammaispalveluiden kilpailuttaminen kieltää. Se olisi oikein ja kohtuullista.

Vammaisten asemaa Suomessa ovat isolta osaltaan olleet parantamassa ne vammaiset, jotka eivät ole suostuneet jäämään varjoihin. Puhumisen ja tekemisen kohteena oleminen ei ole riittänyt, vaan elämää ja toiveita on haluttu sanoittaa itse. Muun muassa tv-sarjoista Toisenlaiset frendit ja Salatut elämät tuttu näyttelijä Sanna Sepponen sekä Suomen eurovii-suedustajaksi pari vuotta sitten päätynyt Pertti Kurikan nimipäivät –yhtye ovat palstatilansa ansainneet.

Pertti Kurikan nimipäivien tunnetuin kappale "Aina mun pitää" listaa kehitysvammaisen elämän pakkoja ja kieltoja. Kehitysvammaisen elämän ehdot ja tavat sanelee joku muu. Tietyissä asioissa toki näin täytyy ollakin, kun lapsenmielinen aikuinen ei aina hahmota, mikä olisi viisasta ja välttämätöntä. Hankintalain suhteen hahmotushäiriö tuntuu olleen lainsäätäjillä.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannessa: Kari ja Samuli Alonen tekevät taidetta VR:n entisellä vahtitupa-alueella Pykälistössä. Isän ja pojan suhteeseen on tullut yhteistyön myötä lisää syvyyttä.

Kuva: Sami Saarenpää

Tapetilla

Sushi jo syntyessään

HEIKKI IMPIÖ teksti
PIXABAY kuva

Trendikästä ruokaa, mutta onko perinteisen voittanutta.

Mikael Niemen kirjat vievät lukijansa usein Pajalan maisemiin, Tornionjokilaaksoon. *Mies, joka kuoli kuin lohi* -kirjassa Tukholmasta murhatutkimuksiin saapuva naisetsivä hämmästelee paikallista ruokatarjontaa. Kyläraitilta ei löydy edes sushibaaria. (Silti hotelliravintolan poronkäristys maistuu etsivällekin erittäin hyvin.)

Uusia ruokatrendejä tulee heti kun yhdestä on päästy. Yritin minäkin vuosia sitten olla trendikäs. Aloitin tuhdilla *Keittotaidon akatemia* -teoksella ja *Kastikekirjalla*, ne löytyivät sattumalta alennuslaarista.

Oli kuitenkin kaksi ongelmaa. Resepteissä lueteltuja raaka-aineita ei ensinnäkään löytynyt kaupan hyllyltä. Toisekseen näillä ohjeilla keittiössä olisi varmasti vierähtänyt kokonainen päivä. Intoni lopahti heti kättelyssä. Päätin jättää muodikkaat ruokataiteilut suosiolla nuoremmalle polvelle. Hehän ainakin television kokkausohjelmien perusteella hallitsevat lajin jo teiniiässä.

Naputtelen tätä kirjoitusta, kun toimistomme nuorisosiipi lähti kebabille. Pizzat ja kebabit on jo niin nähty. Samoin nepalilaiset, intialaiset, thaimaalaiset ja kiinalaiset ruoat.

Olen huomannut, että iän karttuessa perinteisemmät ruoat maistuvat taas parhaiten. Lounaspaikan valinta on helppoa, jos listalta löytyy jokin seuraavista: hernekeitto (ja pannukakku), lihakeitto, maksapihvit tai jauhemaksapihvit, paistetut muikut, silakkapihvit, kaalikääryleet. Onhan niitä paljon muitakin, mutta näillä on menty viime aikoina. Vaikeuksia tuottaa, jos lounaslistalta löytyy kaksi noista edellä mainituista. Kerran en osannut päättää kumman valitsisin, siksi otin kalliimman buffet-vaihtoehdon saadakseni molemmat. Onkohan buffet vielä trendikästä?

Mikko Oinosen tapahtumatärpit

1 Musiikkitilaisuus Suomi – isänmaani sanoin ja sävelin. Tiistaina 14.11. klo 18 Palokan kirkossa. Oman paikkakunnan kulttuuritapahtuma. Tutut henkilöt mukana, Liisa, Kalle ja Heikki.

2 Messu sunnuntaina 5.11. klo 18 Taulumäen kirkossa. Messun päätösmusiikkina J. S. Bachin kantaatti: Ein feste Burg ist unser Gott. Erityinen perusteluni on juuri tuo kyseinen Bachin kantaatti.

3 Pyhäinpäivän messu lauantaina 4.11. klo 10 Palokan kirkossa. Muistetaan vuoden aikana poisnukkuneita palokkalaisia. Messussa laulaa Marianne Mäenpää ja mukana myös kirkkokuoro.

Mihin tapahtumaan sinä tulisit? Valitse omasi sivuilta 12–15. Mikko Oinosen haastattelu sivulla 5.

Down

Ajassa

Ylen toimittaja Minna Matintupa innostuu Nenäpäivästä joka vuosi entistä enemmän.

Radio rantautuu viikoksi kauppakeskukseen

Nenäpäivä näkyy kauppakeskus Sepässä laajalti, kun Yle saapuu sinne ohjelmantekoon viikon ajaksi. Minna Matintupa on jo lähes Nenäpäivän veteraani.

TATU KUUKKANEN teksti
MATTI MYLLER kuva

Nenäpäivä on hyväntekeväisyyskampanja, jossa viihteen ja huumorin avulla pyritään keräämään rahaa ja auttamaan kehitysmaiden lapsia, lisäämään globaalia oikeudenmukaisuutta ja tasa-arvoa.

Toimittaja Minna Matintupa koordinoi Nenäpäivää Ylen puolelta nyt seitsemättä kertaa Jyväskylässä. Onko kyseessä jokavuotinen perinne vai täysin uusi kokeilu?
Vähän molempia. Teimme keväällä ensimmäisen kerran koko viikon mittaisen ulkolähetyksen. Silloin siirsimme studiomme viikoksi JAMKin Rajakadun kampukselle. Tällä kertaa halusimme tehdä lähetystä vieläkin näkyvämmin yleisön keskellä. Nenäpäivä sen sijaan on vanha tuttu. Sen esille tuomisessa Yle on ollut mukana alusta asti, joka vuosi vähän erilaisilla tavoilla. Tänä vuonna oli luontevaa yhdistää Nenäpäivä ja radiolähetykset yleisön keskeltä yhdeksi suureksi tempaukseksi.

Mistä idea kauppakeskukseen tulemisesta alun perin lähti?
Haluamme tavata yleisöjämme enemmän ja tehdä näkyväksi sitä, kuinka radiolähetykset syntyvät. Mietimme marraskuun keleihin sopivaa kohtaamispaikkaa yleisön kanssa ja päädyimme siirtämään studion Seppään, joka varmasti uutena kauppakeskuksena muutenkin houkuttelee ihmisiä.

Kuinka iso projekti studion rakentaminen kauppakeskukseen on?
Onhan se melkoinen ponnistus, mutta meillä on vuosien kokemus asiasta muun muassa Ralliradion kautta. Rakentamiseen on varattu kolme päivää ja ennakkosuunnittelu vie oman aikansa.

Olet koordinoinut Nenäpäivää useita kertoja. Millä mielellä lähdet nyt projektiin ja mitä odotat tapahtumaviikolta eniten?
Innostun Nenäpäivästä joka vuosi enemmän! Eniten odotan mukavia keskusteluita ja kohtaamisia kuuntelijoidemme kanssa ja yhteistä tekemisen meininkiä Nenäpäivän vapaaehtoisten rinnalla. Perjantain loppuhuipennus eli ostoskeskuksen muuttuminen katusoittajien ja -tanssijoiden temmellyskentäksi on varmasti myös upea elämys.

Mitä yhteistyötahoja on mukana tänä vuonna?
Nenäpäivä on siitä hieno projekti, että kuka tahansa voi olla tekemässä omaa tempaustaan. Eli periaatteessa yhteistyökumppaneita ovat kaikki ihmiset, koulut, yhteisöt ja työpaikat, jotka haluavat tehdä hyvää. Monet vapaaehtoisista ovat yksityishenkilöitä, jotka haluavat antaa aikaansa kehitysmaiden lasten auttamiseksi. Seppään tulee lipaskerääjiä, joiden rekrytoinnista vastaa Jyväskylän Nenäkoordinaattori **Kirsi Suokas**. Kerääjäksi ehtii vielä ilmoittautua ottamalla yhteyttä jyvaskyla.nenajoukot@gmail.com.

Mitä kaikkea Nenäpäivä-viikolla tapahtuu?
Tiistaina Ilmasotakoulu järjestää kuntotestejä ja hävittäjäsimulaatiota. Retropeliareenalla pelataan vanhoja tietokonepelejä. JAOn opiskelijat järjestävät hierontaa, meikkausta ja kampausta. Keskiviikkona on lasten päivä, jossa häärii Pikku Kakkosen väkeä. Viikko huipentuu perjantaina varsinaiseen Nenäpäivään, jolloin kauppakeskuksen käytävillä tapahtuu soittokilpailu. Laulajista ainakin **Leif Lindeman**, **Arja Koriseva** ja **Johanna Emilia** ovat innostuneet katusoitosta.

Kaikki Ylen Radio Suomen alueelliset radiolähetykset tulevat Sepästä viikolla 45, aamuisin klo 6–10 ja iltapäivisin klo 15–18 (keskiviikkoisin 15–17). Yhteensä 34 tuntia suoraa lähetystä. Kaikkina päivinä maanantaista perjantaihin Radio Suomen ajankohtaishaastatteluja tehdään tapahtumalavalta.

Jyväskyläläispapille varoitus

Jyväskylän seurakunnan seurakuntapastori **Eeva-Kaisa Rossi** ja Seinäjoen seurakunnan seurakuntapastori **Henna Salo** ovat saaneet Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulilta kirjallisen varoituksen samaa sukupuolta olevan parin vihkimisestä. Salo vihki samaa sukupuolta olevan parin kesäkuussa ja Rossi elokuussa.

Tuomiokapitulin päätöksessä todetaan, että Salo ja Rossi ovat tietoisesti toimineet vastoin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kantaa, hiippakunnan papeille annettua ohjeistusta, pappisviran velvoitteita ja pappislupaustaan.

Björn Vikström ehdolle arkkipiispan vaaliin

Ruotsinkielisen Porvoon hiippakunnan piispa, teologian tohtori **Björn Vikström** on arkkipiispan vaalin toinen ehdokas. Valitsijayhdistys jätti vaaliasiakirjat tuomiokapituliin lokakuun alkupuolella.

Rovasti, teologian tohtori **Heli Inkinen** on myös ehdolla arkkipiispan vaaliin. Vaalin ehdokasasettelu päättyy 27. marraskuuta.

Junkkaala palkittiin Kirjamessuilla

Vuoden kristillinen kirja 2017 on **Eero Junkkaalan** toimittama *Raamattu alusta loppuun*. Kirja antaa hyvät perustiedot sille, jolle *Raamattu* on suhteellisen tuntematon. Kirja toimii myös hakuteoksena ja uusien näkökulmien avaajana kokeneemmallekin Raamatun lukijalle. Kirjan perimmäinen tavoite on, että kirja saisi lukijan itse tarttumaan Raamattuun.

Lastenpsykiatrian erikoislääkäri ja lääketieteen tohtori **Jari Sinkkonen** valitsi voittajan, joka julkistettiin Helsingin Kirjamessuilla.

Vammaisnuorisotyölle tunnustusta

Suomen partiolaiset on myöntänyt Jyväskylän seurakunnan vammaisnuorisotyölle Pyhän Yrjön plaketin. Se myönnetään partiotoiminnan ystävälle tai tukijalle lippukunnan, partiopiirin tai valtakunnallisen partiotoiminnan hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä.

Jyväskylän vammaisnuorisotyölle tunnustus on myönnetty seurakunnan panoksesta sisupartiotoiminnan tukijana partiolippukunta Reippaissa Pojissa.

Kirkon töissä

Palkat vaativat laskijansa

Talous- ja henkilöstöhallinto tekee niin sanotusti näkymätöntä työtä. Palkkasihteeri tuntee kirkon työehtosopimuksen kiemurat.

TATU KUUKKANEN teksti
NIKO KUHA kuva

Palkkasihteeri Riina Pynnösen työpiste löytyy Innova-tornitalosta Lutakosta.

Riina Pynnönen työskentelee palkkasihteerinä seurakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon yksikössä. Palkkasihteerin tehtävänä on hoitaa palkanmaksua. Hän vastaa myös henkilöstöhallinnon ohjelman ylläpidosta. Palkat tallennetaan hallintopalvelujen sähköiseen järjestelmään. Palkkojen lisäksi maksetaan muun muassa palkkioita, lisiä, matkalaskuja.

Merkonomin koulutuksen saanut Pynnönen tuli töihin seurakunnalle vuonna 2008, alun perin kahdeksi kuukaudeksi kesätöihin. Kymmenen vuotta talossa tulee pian täyteen.

– Eläköitymisten myötä työtä on vapautunut ja määräaikaisuuksien kautta minut lopulta vakinaistettiin. Aika on mennyt tosi nopeasti, Pynnönen pohtii.

– Viimeiset vuodet ovat olleet tasaisia. Työurani alkupuolella oli enemmän isoja muutoksia.

Isoin muutoksista oli seurakuntien yhdistyminen vuonna 2009. Palkkahallinnon kannalta merkittävän asia oli Kipa-järjestelmään siirtyminen vuonna 2013. Silloin Kirkon palvelukeskus ryhtyi hoitamaan palkkojen maksatusta. Kaikki palkka-aineistojen tallennus ja raportointi jäi kuitenkin seurakuntien kontolle.

Palkkasihteerin homman seurakunnalla tekee vaativaksi kirkon virka- ja työehtosopimus. Se on nimittäin harvinaisen pitkä, 300 sivua.

– Kirkon työehtosopimus on erityisen sekava, koska talossa tehdään niin monenlaista työtä. On esimerkiksi virkasuhteisia sekä tavallisessa työsuhteessa olevia sekä epäsäännöllisempää työtä tekeviä, kuten papit, Pynnönen selittää.

Palkkasihteerin toimenkuva sisältää muutakin kuin pelkkää tietojenkäsittelyä, numeroita, taulukointia ja pykälien tulkintaa. Työ on paljolti myös neuvontaa palkka-asioissa.

– Työntekijät soittelevat, kun heillä on kysymyksiä palkanmaksusuun liittyen. Puheluita tulee itse asiassa yllättävän paljon. Joskus voi tuntua jopa siltä, että toimii puhelinvaihteena, Pynnönen nauraa.

Viime aikoina kilpailukykysopimus ja lomarahojen vähennykset ovat mietityttäneet monia ja palkkasihteerin puhelin on soinut tiuhaan.

– Se toisaalta sopii minulle, koska olen luonteeltani sosiaalinen, Pynnönen sanoo.

Työssä haastavinta on Pynnösen mielestä aikatauluttamien ja ennakointi. Tarkkuutta vaaditaan jatkuvasti.

– Ei voi laittaa aivoja narikkaan, vaan on oltava skarppi koko ajan.

Työn iloa lisää vastaavasti se, kun tuntee hallitsevansa työn hyvin. Näin syntyy myös onnistumisen kokemuksia.

– Se tuntuu hyvältä, kun työ kulkee sujuvasti. Tämä on sellaista työtä, että jos on hiljaista, silloin tietää, että on tehnyt työnsä hyvin. Suoraa palautetta tulee aika harvoin, Pynnönen kertoo.

Toinen hyvä puoli on työn säännöllisyys. Työt tehdään työpaikalla virastoaikana, eikä niitä viedä kotiin.

– Minusta on kiva, että kotona ei tarvitse kantaa puhelinta mukana. Työ ja vapaa-aika pysyvät erillään.

Kolmas hyvä puoli on Pynnösen mukaan työkaverit. Hyvä ilmapiiri tuo tunnetusti hyvinvointia ja se ei ole aina itsestäänselvyys.

– Meillä on tosi hyvä porukka, Pynnönen kehuu työkavereitaan.

Hengissä

Vaativia elämänohjeita

Vuorisaarna sisältää vaativia elämänohjeita. Voiko ihminen elää ja toimia näitten opetusten mukaisesti, onko tämä rinnakkaisteos 10 käskylle?
Kyllä tässä Jeesus antaa meille elämänohjeet. Matteuksen evankeliumi on kuvannut tarkoituksella Jeesusta toisena Mooseksena. Tässä vuorelle nouseminen vastaa lain antamista Siinain vuorella. Näitä autuaaksi julistuksia seuraavat Jeesuksen selitykset, joissa ne kaikki käydään vastakkaisessa järjestyksessä läpi samalla viitaten myös 10 käskyyn. Kun ajatellaan, että käskyt on vaikea täyttää, on myös hyvä muistaa, että ne täyttyvät rakkauden kaksoiskäskyssä. Rakasta Jumalaa ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.

Autuas = onnellinen, valaistunut vai pelastettu?
Psalmissa 119 tuo heprean sana, joka tässä ilmeisesti on taustalla, on käännetty sanalla onnellinen. Valaistunut olisi varmaan hän, jonka silmät ovat sillä tavalla avautuneet, että hän sisäistää tämän kaiken ja haluaa elää sen mukaan. Tässähän on kyse hyvin epäitsekkäästä tavasta nähdä maailma. Pelastettu-sanaa en käyttäisi. Sen kulunut tulkinta vie ajatukset liikaa oman sielunsa pelastamiseen.

Keitä tai millaisia ovat hengessään köyhät?
Luukkaan evankeliumissa vastaavassa kohdassa sanotaan vain "te köyhät". Köyhät ovat Jumalan erityisessä suojeluksessa. Tätähän tukee myös kertomus rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta. Sen pohjana olleessa juutalaisessa Talmud-kertomuksessa köyhä oli teologian opiskelija ja siksi hurskas; rikas taas oli vihattu ja epärehellinen veronkantaja. Jeesuksen kertomuksessa ei köyhän ja rikkaan hurskaudella näyttänyt olleen mitään merkitystä.

Ehkä Matteus eli lähempänä juutalaista hurskausihannetta, jossa pelkkä köyhyys ja murhe eivät enää riittäneetkään; oli oltava sydämen köyhyyttä, oman tilansa tuntemista ja synnintunnosta johtuvaa surua.

Miksi palkka maksetaan vasta taivaassa? Ja kun se on "suuri", mikä se on?
Alussahan uskottiin, että Jumala rankaisee ja siunaa jo tässä elämässä, mutta kun niin ei näyttänytkään käyvän, alettiin ymmärtää, että palkka saadaankin vasta tuonpuoleisessa.

Jobin kirja on hyvä esimerkki siitä, että elämä ei olekaan niin suoraviivaista. Paha ei täällä aina saakaan palkkaansa. Ei myöskään hyvästä saa sitä korvausta ja iloa, joka kuuluisi saada. Jeesus uskoi kuolemanjälkeiseen elämään toisin kuin saddukeukset, ja niin mekin uskomme. Palkka on jotakin, jota emme osaa edes kuvitella. Taivas innostaa meitä tekemään jo täällä sitä, mistä uneksimme.

Mitä tämä teksti puhuu sinulle?
Minulle tämä puhuu siitä, että haluan edistää oikeudenmukaisuutta, rakkautta ja rauhaa, vaikka joutuisinkin maksamaan siitä hinnan.

Esimerkiksi **Martin Luther King** oli rauhantekijä, joka sai hengellään maksaa unelmistaan. Minäkin haluan unelmoida maailmasta, jossa nyt kärsivillä ja sorretuilla, ihmisoikeuksiensa puolesta taistelevilla, olisi jatkossa paremmin. Asioiden etenemisessä näyttää joskus tulevan takapakkia, mutta taaksepäin katsoessamme näemme, mistä kuitenkin olemme jo tulleet, ja se herättää toivoa. Emme menetä toivoamme missään tilanteessa.

Evankeliumi
Matt. 5: 1–12

Nähdessään kansanjoukot Jeesus nousi vuorelle. Hän istuutui, ja opetuslapset tulivat hänen luokseen. Silloin hän alkoi puhua ja opetti heitä näin: "Autuaita ovat hengessään köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta. Autuaita murheelliset: he saavat lohdutuksen. Autuaita kärsivälliset: he perivät maan. Autuaita ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano: heidät ravitaan. Autuaita ne, jotka toisia armahtavat: heidät armahdetaan. Autuaita puhdassydämiset: he saavat nähdä Jumalan. Autuaita rauhantekijät: he saavat Jumalan lapsen nimen. Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden vuoksi vainotaan: heidän on taivasten valtakunta. Autuaita olette te, kun teitä minun tähteni herjataan ja vainotaan ja kun teistä valheellisesti puhutaan kaikkea pahaa. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä palkka, jonka te taivaissa saatte, on suuri. Niinhän vainottiin profeettojakin, jotka elivät ennen teitä."

Kansainvälisen työn pappi, Taulumäen kappalainen Raimo Laine saarnaa la 4.11. pyhäinpäivän sanajumalanpalveluksessa Taulumäen kirkossa klo 18.

Muusikko Mikko Oinonen on eläkepäivillä löytänyt kontrabasson tilalle hieman pienemmän soittimen. Sähköiselle puhallinsoittimelle on käyttöä myös Mikon Musiikkihetkessä Palokan kirjastossa.

Bossa novaa ja aivojumppaa

Mikko Oinonen on eläkkeellä oleva muusikko ja innokas vapaaehtoistyöntekijä. Treenaaminen Mikon Musiikkihetkiä varten pitää mielen virkeänä ja tarjoaa aivoille mielekästä tekemistä.

HEIKKI IMPIÖ teksti
NIKO KUHA kuva

Eläkkeellä oleva jyväskyläläismuusikko **Mikko Oinonen** innostui reilu vuosi sitten omannäköisestä vapaaehtoistyöstä. Reilun vuoden aikana hän on ehtinyt toteuttaa jo viitisenkymmentä musiikkihetkeä eri puolilla kaupunkia. Syyskuussa tilaisuuksia oli peräti kymmenen.

– Olen käynyt soittamassa varmaan kaikissa Jyväskylän kaupungin palvelutaloissa tai palvelukeskuksissa.

Alkusysäyksen vapaaehtoistyöhön antoi oma vaimo, joka oli toiminut Aseman Pysäkillä vapaaehtoisena jo jonkin aikaa. Oinonen ajatteli, että täytyyhän hänelläkin olla jotakin vastaavaa tekemistä. Luettuaan lehdestä jutun, jossa Vapari haki vapaaehtoistyöntekijöitä, hän päätti lähteä mukaan koulutukseen.

– Idea musiikkihetkistä syntyi, kun huomasin, että lähipiirissä on vanhuksia, jotka eivät pääse liikkumaan.

Oinonen otti yhteyttä palvelukeskuksiin, joissa innostuttiin ideasta välittömästi. Musiikillinen sapluuna kehittyi vierailujen myötä nykyiseen muotoon Mikon Musiikkihetkeksi. Vierailua edeltävänä päivänä muusikko laatii ohjelmiston radiosta tutun Lauantain toivotut levyt -ohjelman hengessä.

> Idea musiikkihetkistä syntyi, kun huomasin, että lähipiirissä on vanhuksia, jotka eivät pääse liikkumaan.

Ensin klassista ja siitä edeten kohti kevyempää. Loppupuolella musiikillisessa kimarassa voi olla elokuvasävelmiä, bossa novaa ja kenties jazzia.

– Olen jazzfriikki. Soitan sitä mielelläni ja pyrin samalla kehittämään improvisointikykyä.

Mikon Musiikkihetkiä on toteutettu palvelutalojen lisäksi myös muissa paikoissa kuten kirjastoissa. Oinoselle on tärkeää luoda hyvä suhde kuulijoihin. Musiikin lomassa hän haluaa kertoa taustatietoa kappaleista. Niistä voi rakentaa tarvittaessa myös teemallisia kokonaisuuksia.

– Muusikolle Youtube ja Google ovat ihan pohjaton tarina-aitta.

Oinonen poikkeaa kenties ikäluokastaan siinä, että hän hyödyntää tekniikkaa monin tavoin. Entisen kaupunginorkesterin kontrabasistin soitinvalikoimaan on eläkepäivillä tullut mukaan sähköinen puhallinsoitin. Keikalla mukana on äänentoiston lisäksi tietokone, josta esiin saa niin nuotit kuin taustamusiikit.

– Minulla on tietokoneella ehkä tuhat kappaletta, joista hallitsen jo satoja.

Oinonen tunnustaa tekevänsä vapaaehtoistyötä myös täysin itsekkäistä syistä. Soittaminen pitää virkeänä ja uuden opettelu tarjoaa aivoille mielekästä tekemistä.

– Se antaa ainakin toiveen siitä, että elämässä edessä olisi vielä ehjiä vuosia.

Oinonen on vieraillut myös kirkoissa. Virsien säestys ja soolokappaleet yhdessä kanttorin kanssa ovat tuoneet lisäväriä jumalanpalvelusmusiikkiin. Jatkoa ajatellen Oinonen toivoo, että löytäisi mukaan myös muita muusikoita. Hän on ollut yhteyksissä musiikkikoulutusta tarjoaviin laitoksiin ja tarjonnut musiikinopiskelijoille tilaisuutta päästä mukaan.

– Sitä kautta opiskelija saisi esiintymiskokemusta, ja se mahdollistaisi konserttikokonaisuuksien suunnittelun.

Tiesitkö?

Mikko Oinonen

- Jäi eläkkeelle kolmetoista vuotta sitten soitettuaan 38 vuotta Jyväskylän kaupunginorkesterissa.
- Toimi kontrabassoryhmän äänenjohtajana Jyväskylän kaupunginorkesterissa, nykyisessä Jyväskylä Sinfoniassa.
- Mikon Musiikkihetkissä hän soittaa Akai Ewi -merkkisellä sähköisellä puhallinsoittimella. Sen sormitus on sama kuin hänelle nuoruusvuosilta tutussa saksofonissa.
- Facebookista löytyy Oinosen luomat sivut hakusanoilla Mikon Musiikkihetki ja Musiikkia muistisairaille.
- Katso video Mikon Musiikkihetkestä Palokan kirjastossa: youtube.com/henkielama.

Kolumni

Iloniaa

Viime kesänä jäin juhannukselta lomille. Ehkä tunsin etukäteen nahoissani, että kesästä ei ole tulossa lapsuuden auringontäyteinen idyllikesä. Varmaan siksi viimeisen työpäivän jälkeen suuntasin kauppaan ja ostin ilmatäytteisen porealtaan takapihalle. Lastenlapset olivat ostopäätöstä tehdessä erityisesti mielessä. Valinta oli onnistunut, sillä pitkin kesää lapset lilluivat ja polskuttelivat altaassa.

Lasten riemua oli mukava seurata, mutta mukaan mahtui myös säikäyttäviä hetkiä. Olin altaassa ensimmäistä kertaa tyttäreni kolmivuotiaan pojan kanssa. Säikähdin kun poika yhtäkkiä vajosi pinnan alle. Reagoin nopeasti, tartuin poikaan ja nostin hänet pinnalle. Kun sama toistui uudestaan, poika tönäisi minua harmistuneena. Hän olisi tietysti halunnut olla pinnan alla pidempään, kun oli juuri oppinut sukeltamaan.

Viiden lapsenlapsen ukkina tunnen itseni etuoikeutetuksi ylimääräiseen onneen. Saan seurata heidän kasvuaan ja jatkuvaa muutostaan. Viikossakin ehtii tapahtua paljon ja koko ajan opitaan uusia taitoja. Isovanhemmuus on tuonut elämään aivan uuden ulottuvuuden. Vaikka ikää tulee lisää ja fyysisesti vanhenee, henkisellä puolella kokee nuorentuvansa. Lasten kanssa tempaantuu väkisinkin lattiatasolle ja huomaa olevansa taas leikki-iässä.

Kesän ollessa lopuillaan tyttäreni eskari-ikäinen oli kuullut isänsä sanovan, että onpa se mukavaa, kun on näin kylmä ja sateinen kesä. Poika oli hämmentynyt ja katsonut vanhempiaan kysyvästi, mitä tästä piti ajatella. Isä ja äiti kertoivat, että kannattaa kiinnittää huomiota siihen, millainen äänensävy ja ilme sanojalla on. Hän voi itse asiassa tarkoittaa jopa aivan päinvastaista. Sitä kutsutaan ironiaksi.

Seuraavana päivänä poika sanoi vanhemmilleen, että hän niin toivoo, että ukin poreallas puhkeaisi ja vedet valuisivat maahan. Hämmentyneet vanhemmat kuulivat hetken päästä poikansa nauravan äänen: Iloniaa. Puhkeamistahan hän olisi viimeksi toivonut, kun poreallas oli varmaan yksi parhaista asioista viime kesässä.

Kuvaava sana. Harmistus muuttuu iloksi ja ironia iloniaksi. Ironiatonta iloa ovat lapsenlapset tuoneet ukille ja mammalle roppakaupalla.

Heikki Impiö
Tiedottaja
Jyväskylän seurakunta

Tänään rukoilen

Armo

Anna minun olla se armo, mitä itse syvimmältäni kaipaan, kaikille lähellä eläville.
Nainen, 60

Uhmaaja ja diplomaatti

Isä on entinen virkamies, joka tekee taidetta siitä, mikä ottaa hänen luonnolleen. Poika ammentaa teostensa aiheet luonnosta. He työskentelevät sopuisasti samassa pajassa. Tai ainakin samalla tontilla.

Jos Alosilta tilattaisiin teos, jonka nimi on Isä, syntyisi kaksi hyvin erityyppistä luomusta. – Tekisin teräksestä suojelusenkelin. Sitä tarvitaan joka hetki, sanoo isä. – Lähtisin veistämään isosta kivipaasista ja katsoisin, mitä siitä syntyy, toteaa poika.

SAILA AARNIO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuvat

Viehättävät vanhat puurakennukset sekä erilaiset teräksiset ja kiviset taideteokset tervehtivät **Kari** ja **Samuli Alosen** taidepajalle tulijaa. Laukaantien varressa sijaitseva VR:n entinen vahtitupa-alue Pykälistö sai uuden elämän vuosituhannen vaihteessa, kun miehet valjastivat alueen taiteen tekemiseen.

Pihan takaosassa katse kiinnittyy vanhoihin junavaunuihin, jotka on kunnostettu näyttelytiloiksi. Kapuamme vaunuun, jossa on Karin tuotantoa hänen uransa alkuvaiheilta. Liuskekivestä veistettyjä kissoja, lasista ja pronssista tehtyjä valokirjoja, kookkaita kiviteoksia. Oivaltavaa, kantaaottavaa, pisteliästäkin.

Fiinimpää salonkivaunua koristavat Samulin sympaattiset hirvi- ja lintuhahmot.

Taiteilijoiden pajassa on kotoinen tunnelma: kamiinassa räiskyy tuli, kahvi porisee ja radio soittaa iskelmää. Tähän tapaan isä ja poika yleensä aloittavat päivänsä. Kari vähän aiemmin, Samuli sitten, kun on saanut lapset kouluun ja päiväkotiin.

– Tämä on meidän työmaa. Pidämme säännöllisestä rytmistä kiinni. Emme lipitä viiniä ja odottele inspiraatiota. Kumpikin tekee omia juttujaan, mutta autamme toisiamme eri työvaiheissa, kertoo Kari.

> Emme ole pitkävihaisia. Ei tässä ole aikaa sellaiseen.

Ajatus isän ja pojan työskentelystä yhdessä syntyi luonnostaan. Kari oli tehnyt taidetta 1980-luvun alusta lähtien virkamiesuransa ohessa autotallissaan.

Samuli kiinnostui käsillä tekemisestä seurattuaan isänsä työskentelyä. Myös Palokan yläkoulun kuvisope **Jarmo Laaksonen** rohkaisi taiteellisesti lahjakasta nuortamiestä hakeutumaan taiteen pariin. Valmistuttuaan Keski-Suomen käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksesta ja Kuopion muotoiluakatemiasta Samuli etsi paikkaa taiteen tekemiseen.

Kun Pykälistö löytyi, isä oli valmis ryhtymään poikansa tavoin yrittäjäksi.

– Samppa on diplomaatti, joka on mukana liitoissa ja yhdistyksissä. Minä taas haluan kulkea aina vastavirtaan. Olin suututtanut kulttuuripiirit ja ajattelin, että Sampan vanavedessä pääsen tekemään taidetta päätoimisesti, Kari kuvaa.

Karin taide on syntynyt halusta ottaa kantaa yhteiskunnallisiin epäkohtiin. Kivi valikoitui Karin materiaaliksi sillä ajatuksella, että sitä olisi hänen mielestään hyvä käyttää jo eläessä. Kiven ohella Kari on käyttänyt teoksissaan paljon lasia ja valoa.

– Haluan uhmata erilaisten materiaalien yhdistämistä. Uhmahenki pitää olla päällä, jotta löytää jotain uutta.

Samulin taiteen tekemistä on ohjannut pyrkimys toteuttaa omia ajatuksia eri materiaaleilla. Hänelle läheisiä materiaaleja ovat metallit, pronssi ja teräs.

> Aistimme toistemme ajatukset ja puhallamme yhteen hiileen. Minä olen särmikäs ja Samppa rauhallinen.

– Ne ovat kovia ja kestäviä. Teosten aiheet tulevat elävästä elämästä. Yleisesti ottaen luonto on minulle tosi tärkeä, Samuli toteaa.

Samulin tunnetuimpia veistoksia ovat Citybird-linnut. Kipinä kivitöihin syntyi hänen pikkupoikana poraamista tuikkukivistä.

– Myöhemmin tuikusta jalostui hiirihahmo, jolle kasvoi korvat ja häntä. Sitten rupesin miettimään, miten kiven saa kävelemään. Citybirdin pää ja jalat syntyivät pronssista. Siitä se lähti. Se elää koko ajan, Samuli tarkentaa.

– Sampalle luonto on tärkeä, minä teen taidetta siitä, mikä ottaa minun luonnolle, Kari kiteyttää.

Työtä tehdessään isä ja poika eivät paljon puhu. Mutta sanailevat sitäkin enemmän. Yhdessä työskentelyssä antoisinta heidän mielestään onkin, että toiselle saa vinoilla hyvässä hengessä.

– Voimme sanoa asioita vapaasti ja suoraan. Meillä on näkemyseroja, mutta pääsääntöisesti yhteistyö toimii hyvin. Kun tulee törmäyksiä, voi ottaa hajurakoa ja siirtyä toiseen verstaaseen, Samuli tuumaa.

Erimielisyydet käsitellään nopeasti.

– Kutsutaan syömään ja käydään asia läpi, Kari kertoo.

– Emme ole pitkävihaisia. Ei tässä ole aikaa sellaiseen, Samuli vahvistaa.

Pyydättekö toisiltanne anteeksi?

– No minä en pyydä. Samuli saa pyytää. Minunkin puolesta, nauraa Kari.

Nauru ei ota loppuakseen, mutta kun pyydän Samulia luonnehtimaan isäänsä, hän vakavoituu.

– Hän on äärimmäisen hieno ja oikeudenmukainen ihminen, joka ottaa muut laajasti huomioon. Isä on minulle arvokas ja rakas.

– On ollut helppo lähteä tällaiselle vaikealle alalle, kun on nähnyt realiteetteja, eikä ole ollut mitään odotuksia. Kaikki, mikä on tullut, on ekstraa. Eteenpäin on päästy pikkuhiljaa.

Kari arvioi, että heidän suhteeseen on tullut yhteistyön myötä lisää syvyyttä.

– Aistimme toistemme ajatukset ja puhallamme yhteen hiileen. Minä olen särmikäs ja Samppa rauhallinen. Täydennämme toisiamme.

Pastori Johanna Niiles-Hautaselle pyhäinpäivän viesti on valossa ja jälleennäkemisen toivossa.

Pysähdys kuoleman äärelle

Pyhäinpäivänä sytytetään kynttilöitä vainajia muistaen. Kynttilän liekki symboloi Kristuksen valoa.

PÄIVI ESKELINEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Pyhäinpäivän hämärässä loistava kynttilämeri on vaikuttava näky. Sotien jälkeen yleistynyt tapa viedä kynttilöitä haudoille on muuttunut perinteeksi, jota monet perheet vaalivat.

Seurakuntapastori **Johanna Niiles-Hautaselle** pyhäinpäivä on yksi kirkkovuoden vaikuttavimmista päivistä.

– Kuolema on sellainen asia, joka helposti työnnetään pois arjesta. Vaikka väkivaltaa tulvii kaikista medioista, usein vasta läheisen kuolema on todellinen ja pysäyttävä tapahtuma. On hyvä edes kerran vuodessa pysähtyä tämän meitä kaikkia koskettavan asian äärelle, Niiles-Hautanen pohtii.

Hänelle kristillisessä perinteessä käytettävät kynttilät luovat valoa pimeään ja muistuttavat toivosta. Sanoohan Jeesus olevansa maailman valo. Joka häntä seuraa, ei kulje pimeässä vaan hän saa osakseen elämän valon.

Elävän tulen rinnalle ovat yleistymässä led-hautakynttilät. Vaikka Niiles-Hautanen itse suosiikin oikeita kynttilöitä, ei hän näe estettä ledien käytöllekään.

– Helppokäyttöisiähän ne ovat, ei tarvitse taistella tuulessa saadakseen kynttilän syttymään. Tärkein asia kynttilässä on kuitenkin valo.

Vainajaa kunnioitetaan ja muistellaan viemällä kynttilöitä haudoille. Niiles-Hautanen sanoo, että lapset voi aivan hyvin ottaa mukaan hautausmaalle.

– Siinä on luonteva tilanne muistella yhdessä ja kertoa tarinoita edesmenneistä. Pyhäinpäivän perinne jatkuu lasten kautta, ja toivottavasti hekin siirtävät aikanaan muistonsa eteenpäin, Niiles-Hautanen miettii.

Tunteet ovat sallittuja. Vainajien muisteleminen voi nostaa surun pintaan, eikä siinä ole mitään hävettävää tai väärää. Niiles-Hautanen muistuttaa kuitenkin, että lapsille on syytä selittää, miksi äitiä tai isää itkettää. Muuten lapsi saattaa luulla olevansa itse syyllinen aikuisten mielipahaan.

Pyhäinpäivä ei ole synkkä ja pimeä sanomaltaan, vaikka se suomalaisessa marraskuussa ulkoisesti pimeä onkin. Päivän viesti on valossa ja jälleennäkemisen toivossa. Pyhäinpäivänä kirkoissa sytytetään kynttilä vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten muistoksi.

Useimmille hautausmaille on nykyään seurakuntalaisten toivomuksesta rakennettu muualle haudattujen vainajien muistomerkki. Kun sukulaisten ja ystävien haudat ovat kaukana, on kynttilän jättäminen muistomerkille tervehdys ja muistamisen osoitus muualle haudatulle.

Kaikilla ei ole mahdollisuutta lähteä käymään haudoilla. Niiles-Hautasen mielestä yhtä kaunis tapa on polttaa kynttilää kotona vainajan muistoksi.

Kynttilöitä viedään haudoille myös jouluna ja vainajien omina merkkipäivinä. Niiles-Hautanen kokee, että pyhäinpäivä on silti erityinen muistelemispäivä.

– Siihen ei liity muita perinteitä kuten esimerkiksi jouluun. Jouluaattona viedään kynttilöitä hautausmaille, mutta se on vain yksi osa joulun traditiota.

Pyhäinpäivä on kristillinen pyhimysten, marttyyrien ja vainajien muistopäivä. Pyhäinpäivää, entistä pyhäinmiestenpäivää, on vietetty Suomessa 1500-luvulta saakka. Aiemmin sitä vietettiin Suomessa 1. marraskuuta, nykykalentereissa se sijoittuu marraskuun ensimmäisen viikon lauantaihin.

Pyhäinpäivän aattoon ajoittuu amerikkalainen, irlantilaisten siirtolaisten perinteestä syntynyt halloween. Kelttien uskomusten mukaan tämän ja yliluonnollisen maailman väliset rajat katosivat 31. lokakuuta luonnon kuihtuessa ja kuollessa, ja henget saattoivat yrittää houkutella ihmisiä tuonpuoleiseen. Meksikossa halloweenin vastine on kuolleiden päivä.

> Vainajien muisteleminen voi nostaa surun pintaan, eikä siinä ole mitään väärää tai hävettävää.

Kristinuskon yleistyessä otettiin usein eri maitten pakanalliset juhlapyhät kristilliseen käyttöön. Niiles-Hautanen määrittelee, että kun aikoinaan syrjäytettiin pakanalliset menot kristinuskon juhlapyhien tieltä, nyt ollaan käännytty perinteiden muodostamisessa toiseen suuntaan ja pakanalliset juhlat kuten halloween valtaavat tilaa ja sekoittuvat kristillisiin perinteisiin.

– Halloweenjuhlat ovat vainajien muistelemista ajatellen toinen ääripää. Siihen liittyy pelottavia ja hassuja asioita, joilla ei ole kristillistä sanomaa. Itse en ole koskaan halloweenia viettänyt, Niiles-Hautanen kertoo.

Näkökulma

Esi-isien keskellä

Jyväskylän vanha hautausmaa tuli tutuksi jo lapsena, kun veimme kukkia tai kynttilöitä isovanhempien haudoille. Teini-ikäisenä laahustin haluttomasti vanhempieni perässä, kun isä esitteli entisten naapureiden ja muiden tuttavien hautoja. Samalla sain tahtomattanikin annoksen jyväskyläläistä kulttuurihistoriaa.

Aikuisena lähdin mukaan näille kierroksille jo aivan vapaaehtoisesti. Kun muutama vuosi sitten laskimme isän uurnan äitimme viereen, tuntui kuin isä olisi päässyt kotiin. Täällä hänen läheisensä, ystävänsä ja entiset työtoveritkin lepäsivät.

Kauhuelokuvien klassikot ammentavat väristyksensä hautausmaista. Niissä rauhattomat henget etsivät kostoa ja sovitusta täyden, kelmeän kuun valaistessa sammaloituneita muistomerkkejä. Elämä hautausmaan kiviaidan ulkopuolella on kuitenkin varmasti vaarallisempaa ja pelottavampaa kuin sisäpuolella.

Isääni nauratti vanha tarina suntiosta, jota paikallinen nuoriso yritti säikytellä. Lakanakaapuihin verhoutuneita pelottelijoita suntio ohjeisti: jaloitella saa, mutta alueelta ei poistuta.

Kuinka kutkuttava onkaan ajatus, että yön pimeydessä vainajat kävisivät toisiaan tervehtimässä ja menneitä muistelemassa. Istuskelisivat hautakiveyksellä, tutkisivat uusia muistomerkkejä, pohtisivat sukulaisuussuhteitaan ja kertoisivat hyviä juttuja toisilleen.

No. Vainajat eivät oikeasti hautausmailla kuljeskele, mutta poisnukkuneiden rakkaiden haudoilla kulkee päivittäin jälkipolvien edustajia, joilla heilläkin olisi paljon kerrottavaa.

Muistot eivät kuole, eikä niitä tarvitse haudata. Kun muistellaan ääneen ja kerrotaan tarinoita, sukupolvien ketju jatkuu elävänä.

Päivi Eskelinen

Ränssin Kievari
Isänpäivälounas
12.11.2017
klo 11.30–15.00
Aikuiset 32 €,
4–12 -vuotiaat 12 €.
Kesällä
Ränssin Kievarin
Kesäteatteri esittää
laulunäytelmän,
Kari Tapio, 15 kesää.
Muistathan varata pikkujoulusi ajoissa.
Pöytä- ja lippuvaraukset 014 311 0086, tervetuloa!

Asianajotoimisto Urtti
AA Elina Saari & AA, VT Erkki Urtti & OTM Eero Urtti
Palveluitamme:
Perhe- ja perintöoikeus, mm. edunvalvontavaltakirja, testamentit, perukirjat, perinnönjaot, avioero-ositukset.
Ympäristöoikeus, mm. kaavoitusasiat, tie- ja lunastusriidat, maa-ainesten käyttö, yhteisalueiden asiat.
Asuminen ja rakentaminen, mm. kauppakirjat ja sopimukset, asunto- ja kiinteistökauppariidat, rakennusriidat.
Maksukyvyttömyys, mm. yrityksen konkurssi- ja saneerausmenettely.
Yhdistysten ja vesiosuuskuntien asiat.
osoite: Kauppakatu 27 A 7, 40100 Jyväskylä
puhelin 050- 336 93 26/ Elina
sähköposti: asianajo@urtti.fi
kotisivut: www.urtti.fi

Samaritan's Purse Operation Christmas Child
OPERAATIO JOULUN LAPSI
TEE LAHJASI EUROOPAN KÖYHIMMILLE LAPSILLE
Katso lisätiedot ja palautuspisteet
www.JOULUNLAPSI.fi
/ joulunlapsi
patmos lähetyssäätiö (09) 856 74 988 joulunlapsi@patmos.fi

LAKIASIAINTOIMISTO
VARATUOMARI
RIITTA KIVELÄ
p. 0500 545 689
Vapaudenkatu 40-42, 40100 Jyväskylä
laki.riitta@kolumbus.fi
www.kivela.fi
• perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING
WWW.KEITTIOTUNING.FI

Jerusalem, Tiberias ja Eilat
16.2., ph., 1299 € + retket.
Vielä paikkoja vapaana.
P. **045 267 0402**.

Kukitamme elämäsi juhlat
HAUTAJAISET
RISTIÄISET
VALMISTUJAISET
RIPPIJUHLAT
SYNTYMÄPÄIVÄT
YRITYSTILAISUUDET
HÄÄT
Viherlandia
Onnella on juuret
Kammintie 6, 40520 Jyväskylä
viherlandia.fi
Puh. 010 617 1932
leikko@viherlandia.fi
Puheluhinnat:
8,35 snt/puh. + 12,09 snt/min.

JUKKA LEPPILAMPI
MARZI NYMAN • MARIA YLIPÄÄ
TOVE LEPPILAMPI
8.11. JYVÄSKYLÄ
Taulumäen kirkko
klo 19.00
LIPUT:
ENNAKKOON 15 €
OVELTA 20 €
lippu.fi
Kansan Raamattuseura
KRISTALLI OHJELMATOIMISTO

Marco Bjurström piti lokakuisella Kambodžan-matkallaan tanssityöpajan orpokodissa asuville nuorille. Lähetysseura vahvistaa kehitysyhteistyöllään orpokodeissa asuvien nuorten elämäntaitoja ja ehkäisee lasten sijoittamista laitoksiin.

Kambodžassa parannetaan vammaisten lasten asemaa

Tanssinopettaja, ohjaaja Marco Bjurström on Suomen Lähetysseuran Toivoa.fi-kampanjan uusi lähettiläs. Bjurström tutustuu Lähetysseuran työhön Kambodžassa.

SUOMEN LÄHETYSSEURA teksti
HANNES HONKANEN kuva

Marco Bjurström tutustui Lähetysseuran paikallisen kumppanijärjestön vammaistyöhön Kambodžan maaseudulla. Kambodžassa vammaiset ja heidän perheensä elävät usein köyhyyden kierteessä ja kohtaavat syrjintää.

Maan vammaisista lapsista vain noin kolme prosenttia pääsee kouluun ja heistä yli puolet lopettaa koulun kesken. Lähetysseuran tuella mahdollistetaan vammaisten lasten koulunkäynti ja tarjotaan kuntoutusta.

– Vammaisten ihmisten oikeudet ovat minulle tärkeä kysymys. Jokainen ihminen ansaitsee tulla nähdyksi ja kohdelluksi tasa-arvoisena osana yhteiskuntaa. Se tekisi maailmasta paremman, Bjurström sanoo.

Bjurström ohjaa parhaillaan ShedHelsinki-teatterihankkeessa Prinsessa Ruusunen – Paluu tulevaisuuteen -musikaalia, jossa näyttelee eri taustoista tulevia lapsia ja nuoria. Lavalla kaikki ovat tasa-arvoinen osa ryhmää, liikunta- tai muusta vammasta huolimatta.

> ” Jokainen ihminen ansaitsee tulla nähdyksi ja kohdelluksi tasa-arvoisena osana yhteiskuntaa.

Bjurström tutustui Kambodžassa myös lastenkodeissa kasvavien lasten ja nuorten elinolosuhteita ja oikeuksia parantavaan työhön. Köyhyyden vuoksi monet perheet Kambodžassa lähettävät lapsiaan orpokoteihin paremman tulevaisuuden toivossa.

Orpokodeissa lapsia uhkaa laitostuminen. Nuorisotyöttömyys, huumeiden käyttö, jengiytyminen, rikollisuus ja seksuaalinen hyväksikäyttö ovat monen orpokodista itsenäistyneen nuoren kohtalo.

Lähetysseuran paikallinen kumppanijärjestö vahvistaa lastenkodissa kasvavien lasten elämäntaitoja ja ehkäisee lasten sijoittamista laitoksiin. Se on myös ollut kehittämässä orpokotien laatustandardeja.

Toivoa.fi-kampanjalla Lähetysseura kutsuu uusia kuukausilahjoittajia työlleen, jolla parannetaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevien elinolosuhteita ja oikeuksien toteutumista. Vuonna 2016 muusikko **Pauli Hanhiniemi** tutustui kampanjan lähettiläänä Lähetysseuran työhön Boliviassa.

Toivoa.fi-kampanjasta lisätietoa www.toivoa.fi.

Ulkomaanavun työ päättyy Liberiassa ja Sierra Leonessa

Kirkon Ulkomaanapu lopettaa maaohjelmansa Länsi-Afrikassa ja keskittyy kaikkein hauraimpiin valtioihin.

KIRKON ULKOMAANAPU teksti

Kirkon Ulkomaanapu (KUA) lopettaa maaohjelmansa Liberiassa ja Sierra Leonessa. KUA on toiminut Länsi-Afrikassa usean vuoden ajan.

– On aina raskasta päättää työn lopettamisesta toimintamaissamme. Maailmassa on paljon avun tarpeita, ja joskus on tehtävä valintoja, sanoo Kirkon Ulkomaanavun toiminnanjohtaja **Jouni Hemberg**.

– Viimeisen vuoden aikana olemme tehneet paljon töitä löytääksemme uusia rahoittajia niin Liberiassa kuin Sierra Leonessa, emmekä ole riittävässä määrin siinä onnistuneet. Hienoa on kuitenkin, että työ Liberiassa jatkuu nyt paikallisin voimin, Hemberg jatkaa.

Työ alkoi yli kymmenen vuotta jatkuneiden sisällissotien runtelemien maiden jälleenrakennuksella. Alkuvaiheessa ihmisille opetettiin maanviljelystaitoja ja entisille lapsisotilaille, erityisesti tytöille, tarjottiin psykososiaalista tukea ja koulutusta. Tämän vuoden jälkeen työ siirtyy paikallisten käsiin.

– Maatoimistomme liberialaiset työntekijät perustavat liberialaisen kansalaisjärjestön jatkamaan sitä työtä, jota KUA on maassa tehnyt. Näin sen on tarkoitus mennäkin, toteaa Hemberg.

Lopetuspäätöksen taustalla ovat ulkoministeriön leikkaukset kehitysyhteistyömäärärahoihin, mutta päätökseen vaikutti myös muun muassa KUA:n keskittyminen kaikkein hauraimpiin valtioihin.

– Tällä hetkellä keskustelemme ohjelmien lopettamisesta hankkeista hyötyvien ihmisten ja paikallisten kumppaneiden kanssa ja mietimme, miten parhaiten voimme tukea heitä, jotta tulokset jäävät kestävälle pohjalle, kertoo Keski- ja Länsi-Afrikan aluevastaava **Marjo Mäenpää**.

Konsertissa saa itkeä

Pyhäinpäivän musiikki on yhteisöllisen surun ilmaisumuoto.

PÄIVI ESKELINEN teksti

Jyväskylän seurakunnan nuorten aikuisten kuoro Tulus esitti surulauluja pyhäinpäivän konserteissa vuosina 2000–2007. Konserttipaikkana oli Taulumäen kirkko. Kuoroa johti tuolloin seurakunnan nykyinen nuorisomuusikko **Anne Federley**.

Sinua en unohda -levyn mukaan nimetty pyhäinpäivän konsertti kertoo sanoin ja sävelin kaipuusta, surusta ja ikävästä. Levy sai alkunsa, kun **Pekka Simojoki** sävelsi lauluja junaonnettomuudessa lapsensa menettäneen **Liisa Pajusen** runoihin.

Tulus-kuoron vanhoista laulajista koottiin lauluryhmä ja soitinkokoonpano, jotka äänittivät levyn Jyväskylässä vuonna 2004. Kappaleiden sovituksista vastasivat **Hannes Asikainen** ja **Sakari Antila**, joka toimi myös levyn tuottajana. Suomen Mielenterveysseura kustansi levyn osana Tuettu Suru -projektia.

– Jokaisen suru on hänen omansa, mutta koen, että tämä musiikki on yhteisöllisen surun ilmaisumuoto. Konsertissa on lupa itkeä, jos siltä tuntuu, Federley toteaa.

Levyntekoon vuonna 2004 osallistuneet tuluslaiset palaavat nyt hetkeksi yhteen. Laulajat tulevat eri puolilta Suomea entiseen opiskelukaupunkiinsa.

– Vaikka välissä on vuosienkin tauko, yhteinen sävel on kaikilla ihan selkäytimessä. On hienoa laulaa taas yhdessä, pyhäinpäivänä kuoroa johtava Federley sanoo.

Kaupunginkirkon pyhäinpäivän iltakonsertissa kuullaan Sinua en unohda -levyn kappaleiden lisäksi muun muassa **Petri Laaksosen** ja **Anna-Mari Kaskisen** tuotantoa.

Sinua en unohda -konsertti la 4.11. klo 18 Kaupunginkirkossa. Vapaa pääsy.

Minä olen muistanut

Pyhäinpäivän tapahtuma 4.11. klo 13-20

Klo 13–15 Kiitos virtaa! -perhetyöpaja Jyväskylän taidemuseossa, Kauppakatu 23. Mikä saa kiittämään? Mitä on kiitos? Ohjaajana Anne Sarja-Kolu. Ilm. ja peruutukset www.lyyti.in/kiitosvirtaaperhetyopaja2017

Klo 16.30 Tähtiä turkin hihasta, tanssija Elina Wuethrich ja kitaristi Olli Hirvanen, taidemuseon alagalleria. Liput 10 euroa

Klo 16–20 Muistotulet Kirkkopuistossa. Voit kirjoittaa paperille murheesi, toiveesi, rukouksesi tai viestisi edesmenneelle ja pudottaa sen tuleen. Paikalla seurakunnan sururyhmien ohjaajia ja kulttuuriluotseja keskustelua varten (säävaraus)

Klo 18 Konsertti Sinua en unohda Kaupunginkirkossa, laulu- ja soitinyhtye, johtajanaan Anne Federley. Vapaa pääsy

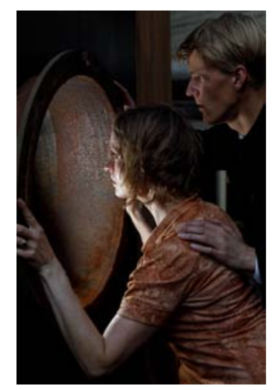

Elina Wuethrich ja Olli Hirvanen

Tapahtuman aikana mahdollisuus tutustua taidemuseon näyttelyihin.

Jyväskylän taidemuseo
Jyväskylän seurakunta

Suunnitteletko asuntosi myyntiä?
Asunnon ensivaikutelma ratkaisee enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Keski-Suomen OP-Kiinteistökeskuksen Sisustuspisteen palvelut auttavat asunnon myyjää ammattitaidolla ja ennen kuin asunnosta otetaan ammattimaiset valokuvat, niin ilmainen Tunnin stailaus auttaa tunnistamaan sinun kotisi parhaat puolet.
Kysy lisää palveluistamme
- olemme lähtövalmiina Sinua varten.
Katso lisää
valkoinenkirja.com
opkk.fi
OP-Kiinteistökeskus

Kankitie
Muurame
Harjunporras
EkoCenter kirpputorit
Monipuoliset valikoimat & edulliset hinnat!

EkoCenter Kankitie	EkoCenter Harjunporras	EkoCenter Muurame Autotalo
Aukioloajat:	Aukioloajat:	Aukioloajat:
ma-pe 10.00-17.00	ma-pe 10.00-18.00	ma-pe 10.00-17.00
la 9.00-14.00	la 10.00-15.00	la 9.00-14.00
Kankitie 10	Gummeruksenkatu 13	Punasillantie 4
40320 Jyväskylä	40100 Jyväskylä	40950 Muurame
020 712 1580	040 765 3303	040 545 0353

Jyväskylän Katulähetys ry

JYVÄSKYLÄN
YKKÖSAPTEEKKI
Seppälän Citymarket
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18
www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

Kaipaatko vierelläkulkijaa ja kuuntelijaa?
Sielunhoitoterapeutit Jyväskylässä
Anja Kuhno
anja.kuhno@sielunkieli.fi
0400 646 232
Markku Lehmuskoski
markku.lehmuskoski@gmail.com
040 707 8356

Ilmoittaja!
Henki & elämä -lehden ilmoitusmyynti:
Pirjo Teva
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi
KOTIMAA

Tapahtumat 3.–17.11.

Musiikkia kirkoissa

TÄMÄ HUONE – TÄMÄ HETKI
■ Jukka Leppilampi, Marzi Nyman, Maria Ylipää ja Tove Leppilampi esiintyvät Tämä huone, tämä hetki -konsertissa keskiviikkona 8.11. klo 19 Taulumäen kirkossa. Konsertissa kuullaan lauluja Leppilammen uusimmalta levyltä, vanhoja klassikkokappaleita sekä uusia julkaisemattomia lauluja. Liput ennakkoon 15 euroa lippu.fi tai ovelta 20 euroa.

SINUA EN UNOHDA
■ Kaupunginkirkon pyhäinpäivän konsertissa lauantaina 4.11. klo 18 esitetään lauluja Tulus-kuoron Sinua en unohda -levyltä. Laulujen sanoitukset ovat Liisa Pajusen ja Anna-Mari Kaskisen käsialaa. Laulut tulevat lähelle niin lapsensa menettänyttä kuin ketä tahansa läheistään kaipaavaa. Konserttiin on vapaa pääsy.

BACHIN KANTAATTI PÄÄTTÄÄ MERKKIVUODEN
■ J. S. Bachin kantaatti Ein feste Burg ist unser Gott BWV 80 päättää reformaation merkkivuoden juhlinnan Taulumäen kirkossa. Kantaatti esitetään välittömästi uskonpuhdistuksen muistopäivän messun päätyttyä sunnuntaina 5.11. klo 19.10. Bachin kantaatin esityksessä kuoroina ovat Kamarikuoro Ihmisen ääni, Lapsen ääni ja Korpilahden kirkkokuoro. Mukana myös orkesteri sekä solistit Sanna-Kaisa Hilliaho, sopraano, Sanna Laakso, altto, Heikki Niininen, basso ja Petteri Mällinen, tenori. Musiikin johto Matias Lahti. Vapaa pääsy.

SUOMI – ISÄNMAANI SANOIN JA SÄVELIN
■ Suomen 100-vuotisjuhlavuoteen liittyvä konsertti on tiistaina 14.11. klo 18 Palokan kirkossa. Konsertissa esiintyvät Kalle Kinnunen, laulu, Liisa Partanen, säestykset, piano, urut ja laulu, Seppo Hautalahti, kerronta ja lausunta. Konsertti on osa Palokan kulttuuripäivien musiikkitilaisuuksia.

Isänpäivä 12.11.

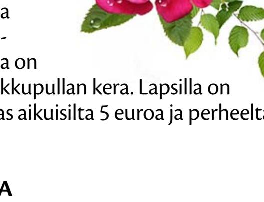

MAASTOLOUNAS VESALASSA
■ Vesalan leirikeskuksessa isänpäivä vietetään Syvälahden riihellä. Juhla alkaa hartaushetkellä klo 11 ja jatkuu maastolounaan merkeissä klo 11.15–13. Tarjolla on keittolounas lisukkeineen sekä kahvit tikkupullan kera. Lapsilla on mahdollisuus poniratsastukseen. Lounas aikuisilta 5 euroa ja perheeltä (kaksi aikuista ja kaksi lasta) 15 euroa.

JUHLALOUNAS PALOKAN KIRKOLLA
■ Isänpäivän vietto alkaa Palokan kirkolla kansanmusiikkimessulla klo 10, jonka jälkeen on juhlalounas. Alkupalana salaattia, silliä ja alatoopia, pääruokana muikkuja, karjalanpaistia ja laatikoita. Jälkiruokana täytekakun lisäksi uunijuustoa ja lakkahilloa. Hinta aikuisilta 20 euroa, 5–17-vuotiailta 10 euroa. Alle 5-vuotiailta ei peritä maksua. Ennakkoilmoittautuminen 6.11. mennessä Elina Romarille, p. 040 560 9910.

Nenäpäivätempaus

NENÄ PÄIVÄ 10.11.2017

Jyväskylän kristillistä opiskelijatyötä tekevät kirkot ja järjestöt järjestävät Yhteisöt yhdessä -tempauksen Nenäpäivän kunniaksi perjantaina 10.11. klo 14–18.30. Tule mukaan keräämään rahaa hyvän asian puolesta. Kokoontuminen on klo 14 alkaen Kansan Raamattuseuran tiloissa, Vapaudenkatu 24. Paikan päältä saa keräysinfoa, lippaan ja Nenäpäivä-Nenän. Vapaudenkadulla on myös pieni Nenäpäiväkahvila sekä hiusalan opiskelijoita tekemässä muun muassa lettikampauksia. Tiedustelut ja ilmoittautuminen kerääjäksi Ainoleena Laitinen, 040 560 9904.

TAULUMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Sanajumalanpalvelus la 4.11. klo 18, Laine, Hassinen.
Messu su 5.11. klo 18, Laine, Ahonen, Hassinen.
J.S.Bachin kantaatti: Ein feste Burg ist unser Gott BWV 80 su 5.11. klo 19.10. Vapaa pääsy.
Messu suomi–englanti su 12.11. klo 18, Laine, Palola, Lampinen.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Pyhäinpäivän iltakirkko la 4.11. klo 17 srk-keskus, Kari, Nieminen. Muistamme vuoden aikana pois nukkuneita alueseurakuntalaisia.
Messu su 5.11. klo 10 srk-keskus, Siistonen, Nieminen, Hurme. Rippikoulupyhä. Kahvit.
Aamurukous ke klo 8 srk-keskus.
Messu ja Leipäsunnuntai su 12.11. klo 16 srk-keskus, Helenius, Juho Hintikka. Kuljetus Huhtasuolta klo 15.45.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys Halssilan kirkolla, Kärpänkuja 5 (käynti kirkon alapuolelta) ma ja ke klo 9–10.30. Muuna aikana sop. mukaan p. 050 549 7024 tai juha.halonen@evl.fi.
Pietarin Kilta ti 14.11. klo 18 srk-keskus. Aiheena Apostolien teot.

Aikuisille
Torstai-tapaaminen to 9.11. klo 13, pastori Annemari Siistonen.
Iloset-kuoron harjoitus ke 15.11. klo 12 srk-keskus, 050 549 7049.
Raamattupiiri to 16.11. klo 17 srk-keskus.

Nuorille
Perusisoskoulutus ke 8.11. klo 17.30.
Nuortenilta ke 8.11. klo 18.30.
Isoskoulutus, kaikki mukana ke 15.11. klo 17.30.
Nuortenilta ke 15.11. klo 18.30.
Tied. 050 549 7021 ja 050 549 7017.

Lapsille ja lapsiperheille
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä su 5.11. klo 16 srk-keskus.
Perhekahvila ma klo 17.30–19.30 Kauppakeskus Seppä, srk:n tila.
Päiväkerho. 3–5 v Telkänpesä 2 c kerhotila ti klo 9–11 ja to klo 13–16. Tied. 050 301 8233 tai 050 407 9126.
Vauvakahvila ti klo 13–15 Telkäntie 2 C kerhotila. Maksuton.
Puuhakerho ti klo 17–18 Telkänpesän kerhotila, Telkäntie 2 c. Maksuton.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Yhteiskuljetus su jumalanpalvelukseen Halssilan kirkkoon lähtee Huhtasuon kirkon bussipysäkiltä klo 9.45.

Pyhäinpäivän hartaus Mäntykankaalla
Mäntykankaan hautausmaan kappelissa (Laukaantie 5) on pyhäinpäivän hartaus la 4.11. klo 15, Kari, Tiusanen.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys. Mäntykankaan kappelin takana oleva toimistorakennus, Laukaantie 5, ma klo 13–14.30 tai ti klo 10–11.30, 050 549 7005, elisa.vainio@evl.fi.

Aikuisille
Aikuisten käsityökerho ti klo 18 Huhtasuon terveyskeskuksen Kaarisali.

Nuorille
Perusisoskoulutus ke 8.11. klo 17.30.
Nuortenilta ke 8.11. klo 18.30.
Isoskoulutus, kaikki mukana ke 15.11. klo 17.30.
Nuortenilta ke 15.11. klo 18.30.
Tied. 050 549 7021 ja 050 549 7017.

Lapsille ja lapsiperheille
Pop Up -päiväkerho ma klo 12.30–15.30 Kauppakeskus Seppä, Leikkihuone. 3–5-vuotiaiden yhden kerran kerho. Ilm. edellisviikon pe klo 12 mennessä 050 301 8233 tai 050 407 9126. Omat eväät.
Ekavauvaryhmä ma klo 14–16. Huhtasuon terveyskeskuksen Kaarisalissa. Tied. 050 323 5355.
Puuhakerho 8–11-vuotiaille ma klo 17–18 Huhtasuon päiväkeskuksen kerhotila, Nevakatu 2. Maksuton.
Lapsi–aikuinen-käsityöpaja ma 6.11. klo 17.30 Huhtasuon terveysaseman Kaarisali. Yli 5 v lapsille. Ilm. 050 323 5355. Lukukausimaksu 10 €/perhe.
Päiväkerho. 3–5 v Huhtasuon terveyskeskuksen ryhmähuone ti klo 13–16 ja to klo 9–11. Tied. 044 705 6480.
Perhekahvila to klo 10–12 Kauppakeskus Seppä, srk:n tilat.
Pop Up -perhemuskari to klo 14–14.45 Kauppakeskus Seppä, Leikkihuone. 4 €/perhe, maksu paikan päällä.
Perhekahvila pe klo 9.30–11 Huhtasuon terveyskeskuksen Kaarisali.
Iltaperhekerho ma 13.11. klo 17.30 Huhtasuon terveyskeskuksen Kaarisali. Omat eväät.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Neulasmessu su 5.11. klo 16 Neulaskoti, Väätäinen, Tahkola. Lapsille mahd. kirkkosalin valmisteluun 15.45. Pyhäkoulu. Kahvit.
Toivon torstai to 16.11. klo 18.30 Neulaskoti. *Lahjat ovat monet*, Aino Viitanen, musiikissa Astaha. Iltatee.

Neulaskodilla syödään yhdessä
Neulaskodilla nautitaan hyvästä ruuasta su 19.11. klo 12 teemalla Syödään yhdessä – Suomihyvää. Juhlaruokailun järjestää Keljonkankaan Martat. Ateria 15 euroa, 6–12-vuotiaat 10 euroa. Varaukset marttajäsenet tai marttakeljonkankaan@gmail.com. Osa tuotosta ohjataan lähetyskeräykseen.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian avoin vastaanotto ti klo 9–11 Neulaskoti, 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.
Neulaskodin ruokailu ti klo 12–13 Neulaskoti. Tied. 050 549 7015.
Neulaskodin olohuone ke klo 13–14.30 Neulaskoti. Tied 050 549 7015.

Lapsille ja lapsiperheille
Pyhäkoulu su 5.11. klo 16 Neulaskoti.
Vauvaryhmä ti klo 9.30 Neulaskoti.
Taapero-ryhmä ke klo 9 Neulaskoti.
Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.

Muu
Raamattunäyttely Säynätsalon srk-kodilla 5.11. asti. Avoinna ti, pe 9–15, ke–to 9–19, la 12–16, su 11–13. Vapaa pääsy.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu la 4.11. klo 16 kirkko, Pitkänen, Mäkinen, Lintunen, Vuorenoja. Lähde!-kuoro. Kutsutaan kuluvan vuoden aikana läheisensä menettäneitä.
Messu su 5.11. klo 10 kirkko, saarna Petri Lintunen, Pitkänen, Ridanpää. Saarna: reformaation suhde musiikkiin, kuoro, kahvit. Pyhäkoulu.
Aamurukous ti klo 8 kirkko.
Hiljainen aamurukous to klo 8 kirkko.
Messu su 12.11. klo 10 kirkko, Salminen, Mäkinen, Lintunen. Rippikoulupyhä, kahvit. Pyhäkoulu.
Isänpäivän hartaus su 12.11. klo 11 Vesala.
Rukoushetki pe 17.11. klo 8.30 kirkko.

Itsemurhan tehneiden muistopäivä
Itsemurhan tehneiden muistopäivän kynttilätapahtuma on su 19.11. klo 18 Keltinmäen kirkossa. Tilaisuudessa ovat mukana diakoni Suvi Leppäpuisto ja pastori Johanna Salminen ja musiikista vastaa Virpi Tirkkonen. Mahdollisuus keskusteluun ja rukoukseen.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteisöruokailu ma 6.11. ja 13.11. klo 17–18.30 Keltinmäen kirkko. Lahjoituksena saatua ruokaa, 1/0,5 euroa. Tarjolla vähintään leipää, juotavaa, mahd. puuroa tai kevytkeittoa.
Ruokapankkisetelipäivystys to klo 12 kirkko.

Lähetys- ja avustustyö
Lähetyspiiri ma klo 18 kirkko.

Aikuisille
Kuohun päiväpiiri ma 6.11. klo 12 Kuohun kylätalo. Helena Nieminen-Ortiz alustaa Suomen historian vaikuttajanaisista.
Saihokadun olohuone ti klo 11 Saihokatu 4, Elina Sarlund.
Saihokadun ruokailu ti klo 12 Saihokatu 4, 4 €/hlö.
Keltinmäen Olohuone ke 8.11. klo 13 kirkko.
Credo – mihin uskon ja miksi? ke 8.11. klo 18 kirkko. *Mitä minä Raamatulla?*, Kimmo Nieminen, Eivor Pitkänen, Seppo Rytkönen. Iltatee
Seurakuntakuoro to klo 18 kirkko. Tied. 050 521 5414.
Miesten piiri ti 14.11. klo 18 kirkon kokoushuone.
Keltinmäen Olohuone ke 15.11. klo 13 kirkko. *Hoitava hiljaisuus*, Leppäpuisto.

Nuorille
Nuortenilta ke 8.11. ja 15.11. klo 18.30 kirkko.

Lapsille ja lapsiperheille
Pyhäkoulu su klo 10 kirkko.
Taaperoryhmä ma 6.11. klo 14.30 kirkko. Tied. 050 408 8852.
Lyhtyilta ti 7.11. klo 17.30–19.30 kirkko, mm. askartelua, leipomista, musiikkia, temppurata, grilli kuumana, omat makkarat mukaan. Kahvia, teetä ja mehua. Kaikenikäisille.
Perheolkkari ke klo 9–11 kirkko.
Lapsikuoro ke klo 16 kirkko.
Perheolkkari ti 14.11. klo 9–11 Erämiehenkatu 6.
Kirkkohetki pienille ja suurille ti 14.11. klo 9.15 Erämiehenkatu 6.
Kirkkohetki pienille ja suurille ke 15.11. klo 9.15 kirkko.

Muu
Martinpäivän Siioninvirsiseurat pe 10.11. klo 18 kirkko.

KESKUSTA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Hiljaisuuden hetki pe 8.9.–22.12. klo 12–14 Kaupunginkirkko.
Pyhäinpäivän messu la 4.11. klo 10 Kaupunginkirkko. Niiles-Hautanen, Koli, Björninen. Muistamme vuoden aikana poisnukkuneita Keskustan alueseurakunnan jäseniä.
Messu su 5.11. klo 10 Kaupunginkirkko. Koli, Wuolio, Laasonen, Muhonen, Piippanen, Ronkainen. Rippikoulusunnuntai.
Messu su 19.11. klo 10 Kaupunginkirkossa ja sen jälkeen juhlakahvit Vanhassa Pappilassa, (Vapaudenkatu 26). Kutsumme Sinua Keskustan alueseurakuntalainen, joka täytät 70, 75, 80, 85, 90 tai sitä enemmän syys-, loka-, marras- tai joulukuussa 2017. Messuun ja kahveille voi ottaa mukaan puolison tai läheisen. Ilm. 10.11. mennessä 040 535 0492, 050 549 7027 tai 050 340 0665.
Viikkomessu to 9.11. klo 13 Kaupunginkirkko.
Messu su 12.11. klo 10 Kaupunginkirkko. Watia, Niiles-Hautanen, Björninen.
Viikkomessu to 16.11. klo 13 Kaupunginkirkko.

Musiikkitilaisuudet
Sinua en unohda -konsertti la 4.11. klo 18 Kaupunginkirkko. Konsertissa kuullaan lauluja Tulus-kuoron Sinua en unohda -levyltä. Vapaa pääsy.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystys. ma, ke ja to klo 9–11 Vapaudenkatu 60. Pietiläinen 050 549 7027, Kukkonen 050 340 0665 tai Lintulahti 050 549 7006.

Lähetys- ja avustustyö
Hannapiiri ma 6.11. klo 18–20. Vanha pappila. Tied. 040 560 9904, ainoleena.laitinen@evl.fi
Lähetyspiiri ke 8.11. klo 10 Vanha pappila.

Aikuisille
Raamattupiiri kaikenikäisille ti 5.9.–12.12. klo 10 Vanha Pappila.
Seniorikammari avoin keskusteluryhmä ma 6.11. klo 14 Vanha pappila. *Iloa ikääntymiseen ja valoa vanhuuteen*, terveystieteiden tohtori Katja Pynnönen. Tied. 050 340 0665.
Keljon Diakonia- ja lähetyspiiri ti 7.11. klo 10 Keljon Muistipäiväkeskuksen tiloissa Keljonkatu 26 B-talo. Tied. 050 340 0665.
Osallisuuden puuhapaja askartelusta ja käsitöistä kiinnostuneille senioriaisille ti 7.11. klo 13 Vanha pappila, Vapaudenkatu 26. Tied. 050 340 0665.
Eläkeläisten piiri Viitakoti, Viitaniementie 24 ke 8.11. klo 14.
Leskien klubi to 9.11. klo 10 Vanha pappila. *Iloa musiikista*, kahvit klo 11.30.
Virtailta/Nightbreak to 9.11. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Ilta nuorille aikuisille / a group for young adults. Eve ja Ossi musisoivat.
Keljon Diakonia- ja lähetyspiiri ti 14.11. klo 10 Keljon Muistipäiväkeskuksen tiloissa, Keljonkatu 26 B-talo. Tied. 050 340 0665.
Osallisuuden kahvihuone eläkeiässä muuttaneille ti 14.11. klo 14 Vanha pappila, Vapaudenkatu 26. *Meille niin tärkeä muisti*, Lea Jokela Keski-Suomen muistiyhdistyksestä.
Novelleja ja neuleita ti 14.11. klo 17–18.30 Vanha pappila. Vapaaehtoinen maksu 5 €.
Kylän kammari to 16.11. klo 14 Vanha pappila.

Nuorille
Näytelmäkerho ti klo 18.30–20.30 Yliopistonkatu 26 B.

Lapsille ja lapsiperheille
Perhepyhäkoulu su 5.11. klo 16 Vanha pappila.
Taaperokerho ma klo 9.30–11 Yliopistonkatu 28 B.
Kokkikerho ma klo 16.45–18.15 Yliopistonkatu 26 B. 1–4-luokkalaisille, hinta 15 €.
Kuvataan!-kerho ti klo 16.30–18 Yliopistonkatu 26 B. 3–5-luokkalaisille.
Perhekerho ke klo 9.30 Yliopistonkatu 28 B.

Nuorille ja aikuisille
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke klo 13 Puistotori 4.

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Pyhäinpäivän iltakirkko la 4.11. klo 18 Korpilahden kappeli, Koivisto, Luiro, lauluyhtye Ihmisen Ääni -kuorosta.
Messu su 5.11. klo 10 srk-talo. Uskonpuhdistuksen muistopäivä. Koivisto, Laiho.
Reformaation tulokulmia -luento su 5.11. klo 12 srk-talo. Luther-tutkija ja pappi Marjut Haapakangas.
Yhteiskristillinen Raakel-ilta naisille su 5.11. klo 16 Korpikeidas.
Sanan ja rukouksen ilta ke 08.11. klo 18 Korpikeidas. Yhdessä helluntaiseurakunnan kanssa.
Messu su 12.11. klo 10 srk-talo, Tuominen, Valtasaari.

Apua ja tukea tarvitseville
Ajanvarauksella diakonissan vastaanotolle kirsi.lepoaho@evl.fi tai 050 557 9003.

Aikuisille
Diakoniatalkoot ma 6.11. klo 13–15.30 srk-talo.
Väentupa Korpikeitaalla ti klo 11.
Pastorin pysäkki ti 7.11. klo 12–14. Saakosken Koskibaarissa.
Palvelupäivä ke 8.11. klo 10 srk-talo.
Aamupysäkki pe 10.11. klo 9–11 srk-talo.
NOJA-ryhmä ti 14.11. klo 18 srk-talo.
Näkö- ja kuulovammaisten kerho to 16.11. klo 11.30–14 srk-talo.
Moksin seurakuntapiiri to 16.11. klo 13. Anneli Virenillä Kantolahdessa, Kantolahdentie 40.

Lapsille ja lapsiperheille
Taaperokerho ma 6.11. klo 9 srk-talo. Sisarukset mukaan.
Pohjoisten kylien perhekerho ke klo 9–11 Ylä-Muuratjärven kylätalo.
3-vuotissyntymäpäivät ke 8.11. klo 18 srk-talo.
Perhekerho to klo 9.30 srk-talo.
Iltaperhekerho ke 15.11. klo 18 srk-talo.
Perheiden kirkkohetki to 16.11. klo 9.30 srk-talo.

Nuorille ja aikuisille
Suomalaisen messun harjoitukset to 9.11. ja to 16.11. klo 17.45 srk-talo. Tied. 050 5579 004.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 5.11. klo 16 srk-keskus, Mäkinen, Vuorenoja. Rippikoulupyhä.
Hiljentymisryhmä Perjantain puolipäivä pe 10.11. klo 13 srk-keskus.
Messu su 12.11. klo 16 srk-keskus, Salminen, Lintunen. Kahvit.

Musiikkitilaisuudet
Yhteislauluhetki ti klo 14.45 srk-keskus.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteisöruokailu ma 6.11. ja 13.11. klo 17–18.30 Keltinmäen kirkko. Lahjoituksena saatua ruokaa, 1/0,5 euroa. Tarjolla vähintään leipää, juotavaa, mahd. puuroa tai kevytkeittoa.
Ruokapankkisetelipäivystys to klo 9 srk-keskus.
Torstaikahvila to klo 12–13.30 srk-keskus. Maksuton tarjoilu.
Lähetys- ja avustustyö
Lähetyspiiri ti 14.11. klo 10 srk-keskus.

Aikuisille
Tiistaitapaaminen ti 7.11. klo 13 srk-keskus. Tuo mukanasi jokin itsellesi tärkeä muisto esim. valokuva tai esine.
Lähde!-kuoro to 9.11. ja 16.11. klo 18 srk-keskus.

Nuorille
Nuortenilta Keltinmäen kirkolla ke 8.11. ja 15.11. klo 18.30.

Lapsille ja lapsiperheille
Perheolkkari ke klo 9–11 srk-keskus.
Kirkkohetki pienille ja suurille ke 15.11. klo 9.15 srk-keskus.

KUOKKALA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus la 4.11. klo 11 kirkko, Bucht, Väisänen. Muistamme vuoden aikana kuolleita Kuokkalan alueseurakuntalaisia.
Yx Wanhan wirren messu su 5.11. klo 11 kirkko, Korhonen, Bucht, Lampinen, Kataikko, Kehittyvät laulajat, pyhäkoulu. Lounas 4/2 euroa.

Yx Wanhan wirren messu
Reformaation merkkivuoden jumalanpalvelus on Kuokkalan kirkossa su 5.11. klo 11. Ennen messua on brunssi klo 10 (vapaaehtoinen maksu) ja teesien naulaus klo 10.50. Lounaan jälkeen tohtori Miia Kuha kertoo kirkkokurista ja seurakuntaelämästä 1600-luvun Suomessa. Messuun voi pukeutua vanhanajan kirkkovaatteisiin.

Hiljaisuuden ilta ke klo 18 kirkko.
Kohtuudella-messu su 12.11. klo 11 kirkko, Reukauf, Palola, Väisänen, Heikkilä. Lentoon-ryhmä, pyhäkoulu. Lounas.
Aamurukous to 16.11. klo 9.30–9.45 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokapankkisetelipäivystys ilman ajanvarausta ti klo 9–10, Syöttäjänkatu 4. Muissa asioissa yhteys diakoniatyöntekijöihin: 050 5497007, kirsti.kataikko@evl.fi tai 050 5497034, paivi.heikkila@evl.fi.

Lähetys- ja avustustyö
Lähetystä Kuokkalasta! -ilta to 16.11. klo 18 kirkko (arpojen myynti alkaa jo klo 17.30). Vieraana SLS:n nimikkolähetti Riikka Halme-Berneking ja miehensä Steve. Angolan kuulumisia ja herkkuja, stand uppia, kulttuuria, rumpuryhmä Del Monte, arpajaiset. Vapaa pääsy.

Aikuisille
Hiljainen taideretriitti la 25.11. klo 9–18 kirkko. Taideretriitissä voit vetäytyä päiväksi hiljaisuuteen, latautumiseen ja rukoukseen. Mahdoll. maalaata, piirtää ja kirjoittaa. Ei erityistaitoja tai aiempaa kokemusta. Halutessasi voit keskustella ohjaajan kanssa.

Päivän aikana voit ottaa päiväunia, rentoutua ja tulla valmiiseen ruokapöytään. Ilm. 13.11. mennessä seurakunnan nettisivuilla. Maksu 30 € (työttömät ja opiskelijat 20 €) sis. ruuat ja tarvikkeet. Paikkoja rajoitetusti! Ohjaajina pastori Minna Korhonen (050 594 8167) ja diakonissa Kikka Kataikko (050 549 7007).
Raamattupiiri ma klo 19 kirkko, alakerta.
Askarteluilta ti 7.11. klo 18–20 kirkko. Iltaan voivat osallistua kouluikäiset lapset yhdessä aikuisen kanssa. Illassa askarrellaan pieniä joulukoristeita ja -kortteja, itselle tehdessä hinnat noin 1–2 €/kpl.
Cafe Kidé avoin olohuone ke klo 9–11 kirkko.
Elämässä eteenpäin -ryhmä 8.11. klo 13 kirkko.
Rukouspiiri ke 8.11. klo 19 Polttolinja 29.
Torstaitapaaminen eläkeläisille to 9.11. klo 13 kirkko, alakerta.
Sana elää, rukous kantaa -ilta to 9.11. klo 18 kirkko. *Kaikista sanoista suurin*, Seppo Rytkönen, gospelryhmä Lentoon, ehtoollinen ja esirukouspalvelu. Lastenhoito.
Cafe Kide avoin olohuone ja hyvinvointikioski työttömille ti 14.11. klo 13–15.30 kirkko. Työttömillä mahdollisuus mm. ilmaiseen neuvontaan ja mittauksiin (verenpaine, kolesteroli, verensokeri).
Kuokkamiehet ti 14.11. klo 18 kirkko, alakerta.
Lähetyksen olohuone 15.11. klo 13.00 kirkko, yläkerta. Nimikkolähetti Riikka Halme-Bernekingi. Kaikki diakoniatyön ryhmät voivat osallistua.
Äitienilta ke 15.11. klo 18–20 kirkko.

Nuorille
Nuortenilta ke klo 19–21 Polttolinja 37.
Iltakahvila pe 10.11. klo 17–22 Polttolinja 37.

Lapsille ja lapsiperheille
Joululeiri Koivuniemessä. 5–7-luokkalaisille 1.–3.12. Hinta 35 €. Tied. 050 436 8619.
Perhekerho ma klo 9.30–11.15 kirkko.
Taaperotupa ti klo 9.30–11 kirkko.
Vauvaperhepesä ti klo 13–14.30 kirkko.
Iskän kaa -ilta ke 8.11. klo 18–20 kirkko.
Lasten kirkkohetki to 9.11. klo 9.30 kirkko.

LOHIKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Pyhäinpäivän messu la 4.11. klo 15 Lahjaharjun kappeli. Watia, Björninen. Muistamme vuoden aikana poisnukkuneita Keskustan alueseurakunnan jäseniä. Avoimet ovet klo 12–17, kahvi- ja mehutarjoilu.
Sukupolvien kirkko su 5.11. klo 15 Lahjaharjun kappeli. Watia, Björninen, kahvit.
Messu su 19.11. klo 10 Kaupunginkirkossa ja sen jälkeen juhlakahvit Vanhassa Pappilassa, (Vapaudenkatu 26). Kutsumme Sinua Keskustan alueseurakuntalainen, joka täytät 70, 75, 80, 85, 90 tai sitä enemmän syys-, loka-, marras- tai joulukuussa 2017. Messuun ja kahveille voi ottaa mukaan puolison tai läheisen. Ilm. 10.11. mennessä 040 535 0492, 050 549 7027 tai 050 340 0665.
Messu su 12.11. klo 12 Lahjaharjun kappeli. Watia, Björninen, kahvit.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Vapaudenkatu 60. Pietiläinen 050 549 7027, Kukkonen 050 340 0665 tai Lintulahti 050 549 7006.

Aikuisille
Seurakunnan tupa to 9.11. klo 12. Kolikkotie 2 C Tied. 050 549 7001.
Olohuone ti 14.11. klo 9–11 Lahjaharjun kappeli.

Lapsille ja lapsiperheille
Perhepyhäkoulu su 5.11. klo 16 Vanha pappila.
Taaperokerho ti klo 9.30–11 kerhotila, Katajatie 1 as 5.
Perhekahvila ke klo 9.30 kerhotila, Katajatie 1 as 5.
Perhekahvila to klo 13–15 kerhotila, Katajatie 1 as 5.

PALOKKA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Pyhäinpäivän messu la 4.11. klo 10 kirkko, Hautalahti, Laine, Asikainen, Itkonen, Kirkkokuoro, Marianne Mäenpää, laulu. Muistetaan vuoden aikana poisnukkuneita palokkalaisia. Kahvit. Mahdoll. ostaa seppeleitä omaisten haudalle. Tuotto lähetystyölle.
Uskonpuhdistuksen muistopäivän messu su 5.11. klo 10, Laine, Hautalahti, Asikainen. Gospel Covertajat. Dialogisaarnassa mukana dos. KVT prof. Sauli Puukari pohtimassa mitä reformaatio merkitsee meille tänään.
KohtaamisPaikan iltamessu su 5.11. klo 17 kirkko, Hautalahti, Kilkki. Ehtoollinen, lastenohjelmat, tarjoilua.
Nuorten viikkomessu ke 8.11. klo 17.30.
Rukouspiiri ke 8.11. klo 18 opintosali, heikki.ilola@icloud.com.
Kansanmusiikkimessu su 12.11. klo 10, Pääkkönen, Hautalahti, Partanen. Kuokkalan pelimannit, joht. Erkki Hiekkavirta. Isänpäivän juhlalounas, aikuiset 20 €, yli 5-vuotiaat 10 € ja alle 5-vuotiaat ilmaiseksi.
Raamattu- ja keskustelupiiri ti 14.11. klo 13–14.30 kirkko, takkatupa. Markuksen Evankeliumi. Hartaus ja kahvit. Oma Raamattu mukaan.
Majataloilta ke 15.11. klo 18, Kari Valkonen, Harri Alatupa, Seppo Hautalahti, Liisa Partanen, Hannes Asikainen. Musiikkia, puhetta ja rukousta. Nyyttärit. Lapsille omaa ohjelmaa.

Musiikkitilaisuudet
Kirkkokuoron harjoitus to klo 17.30 kirkko.
Suomi – isänmaani sanoin ja sävelin ti 14.11. klo 18 kirkko. Palokan kulttuuripäivien musiikkitilaisuus. Kalle Kinnunen, laulu, Liisa Partanen, piano, urut ja laulu, Heikki Tynkkynen, piano, Seppo Hautalahti, kerronta ja lausunta. Vapaa pääsy.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ke 9–11 ja to 11–13 kirkon alakerrassa. Muuna aikana sop. mukaan. Kotikäyntejä sop. mukaan. Elina Romar puh. 040 560 9910, Mira-Maarit Väisänen puh. 044 7466 833 (ma–ti), Päivi Itkonen puh. 040 7090 142 (ke–pe).

Lähetys- ja avustustyö
Lähetyspysäkki ti 7.11. klo 10–12 kirkon alakerta takkahuone, Mira-Maarit Väisänen. Tied. 040 7090 142, miramaarit.vaisanen(at)evl.fi.

Aikuisille
Lähimmäisen Kahvitupa to 9.11. klo 11 kirkon alakerta takkahuone. Klo 11–13 keskustelua, käsitöitä. Klo 13 hartaus- ja ohjelmahetki, vieraana mehiläistarhuri Antti Heinonen. Tied. 040 7090 142, paivi.itkonen@evl.fi
Lähimmäisen Kahvitupa to 16.11. klo 11 kirkon alakerta takkahuone.

Lapsille ja lapsiperheille
Vauva- ja Taaperopysäkit Palokan kirkon alakerrassa. Tied. 040 548 3216 ja 040 500 7820.
Perhepysäkit Palokan kirkolla ja Mannilan Lyhdyssä. Tied. 040 500 7820 ja 040 535 2276.
Apua arkeen. Tarvitsetko apua esim. lastenhoidossa, kotitöissä, juttukaveria, hetken huokaisua? Ota yhteyttä 040 500 7820 tai 040 548 3216.
Ilmoittautuminen Joulupajaan 27.11. mennessä. Palokan kirkolla 2.12. klo 10–13. Puuroa, pipareita, askartelua, musiikkia. Ilm. soittamalla 040 560 9908. Ei tekstiviestillä.
Palokan pyhäkoulu sunnuntaisin klo 10 kirkko. Tied. 040 560 9908.
Vauvapysäkki ma klo 13 Palokan kirkon alakerrassa. Tied. 040 548 3216 ja 040 738 8220.

Tapahtumat 3.–17.11.

Taaperopysäkki ti klo 9–11.30 Palokan kirkon alakerrassa. Tied. 040 500 7820, 040 535 2276.
Kaakaopyhäkoulu 1–4-lk ti klo 12.30–15 kirkko. Ei ennakkoilm.
Palokan kirkon perhepysäkki ke klo 9 kirkon alakerrassa.
Mannilan perhepysäkki ke klo 9 Mannila, Mankolantie 3. Tied. 040 535 2276.
Aamupalapysäkki kirkon alakerran takkatuvassa ke klo 9–11. Vapaaehtoinen maksu 1e/hlö.

SÄYNÄTSALO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Pyhäinpäivän hartaus la 4.11. klo 16 kirkko, Tahkola, Väätäinen. Kutsutaan vuoden aikana läheisensä menettäneitä. Avoimet ovet klo 12 alkaen, tee.
Messu su 5.11. klo 10 kirkko, Kylväjän kirkkopyhä, Raija Hämynen, Väätäinen, Tahkola. Kahvit.
Messu su 12.11. klo 10 kirkko, Väätäinen, Tahkola. Tuomas Hanikan jääkärimuistomerkin paljastaminen. Kahvit, Martti Porvali kertoo jääkäriliikkeen historiasta.
Avoin raamattupiiri ti 14.11. klo 18 srk-koti, parillisilla viikoilla.

Musiikkitilaisuudet
Neulaset-kuoron harjoitus ke klo 18 srk-koti. Tied. 040 684 2050.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti 7.11., to 9.11., ti 14.11. ja to 16.11. klo 9–11 srk-koti.

Aikuisille
Olohuone ke 8.11. klo 13 srk-koti. Teemme joulutervehdystä läheteille ja ystävyysseurakuntaan.
Olohuone ke 15.11. klo 13 srk-koti. Draamaryhmä Toivo: *Laps Suomen – Topeliuksen silmin*. Vapaa pääsy.

Lapsille ja lapsiperheille
Perheolkkari ma 6.11. klo 9.30–11.30 srk-koti.
Perhekerho to klo 9.30 srk-koti.
Pyhäkoulu to 9.11. klo 17.30 srk-koti.
Perheolkkari ma 13.11. klo 9.30–11.30 srk-koti.

Muu
Raamattunäyttely Säynätsalon srk-koti 5.11. asti. Avoinna ti, pe 9–15, ke–to 9–19, la 12–16, su 11–13. Vapaa pääsy.
Hartauden jälkeen iltatee la 4.11. klo 17 srk-koti.
Kirkkokahvit su klo 11.15 srk-koti.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Pyhäinpäivän messu la 4.11. klo 10 kirkko, Rämänen, Vallipuro, Piilonen, JAMKin musiikin opiskelijoita. Vuoden aikana haudattujen alueseurakuntalaisten muistaminen, kahvit. Hartaus hautausmaalla klo 15.
Uskonpuhdistuksen muistopäivän messu su 5.11. klo 10 kirkko, Vallipuro, Rämänen, Piilonen, Candela. Kahvit.
Srk-ilta ke 8.11. klo 18 Tietäväisillä, Kuuselantie 32, Puuppola.
Srk-ilta to 9.11. klo 18 Pirkko ja Topi Aholalla, Ristolantie 104, Nyrölä
Isänpäivämessu su 12.11. klo 10 kirkko, Vallipuro, Ruhanen. Kahvit.
Jylhänperän päiväpiiri pe 17.11. klo 12.30.

Musiikkitilaisuudet
Lapsikuoron harjoitukset ke klo 17–18 kirkko. Tied. ja ilm. sirpa.piilonen@evl.fi tai 040 560 9913.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokajakelu Tikkakosken kirkolla parittomien viikkojen to klo 10.30.
MieliMaasta-vertaisryhmä ti 7.11. klo 18 pappila. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Joni Hakala p. 0409115796, jontte10koti.luukku.com.

Aikuisille
Diakonian ja lähetyksen työtupa ti klo 12 kirkko. Käsitöitä ja leivontaa. Päiväkahvi klo 14.
Miesten keskustelupiiri pappilassa tiistaisin klo 13. Kahvit työtuvalla klo 14.
Lukupiiri ke 8.11. pappilassa joka toinen keskiviikko klo 13.
Naisten ilta ma 13.11. klo 18 pappila, Inkeri Tuunanen. Teetarjoilu.

Lapsille ja lapsiperheille
Perhekerho ti 14.11. klo 9.30 kirkko.
Perhekerho ti 14.11. klo 9.30 Puuppolan kerhotila.
Perhekerho ti 14.11. klo 13 kirkko.
Ekavauvakerho ke 15.11. klo 13 kirkko.

Muu
Kirkonmäen kahvila ti 7.11. klo 11–15. Kahvilan tuotto kummikoulutyölle Suomen Lähetysseuran kautta.

Nuorille ja aikuisille
Miesten saunailta ke 15.11. klo 17.30 Sarpatti. Pyyhe ja piplia mukaan!

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Pyhäinpäivän messu la 4.11. klo 10 kirkko, Kauppinen, Perttilä. Luetaan vainajien nimet ja sytytetään kynttilä.
Messu su 5.11. klo 10 kirkko, Laitinen, Tiusanen.
Tölskän srk-ilta Kerttu ja Heimo Savelalla ke 8.11. klo 18.30 Mutkatie 14.
Miesten päiväraamattupiiri to 9.11. klo 12 kirkko.
Messu su 12.11. klo 10 kirkko, Rossi, Perttilä.
Miestenpiiri to 16.11. klo 18.30 kirkko.

Musiikkitilaisuudet
Kuorot. Seniorit-kuoro ke klo 12 Vaajakosken kko. Kaikille avoin. Tied. 050 380 0608 tai paivi.perttila@evl.fi. Lauluryhmä Ester kirkolla ma klo 18. Tied. 041 538 0942 , mursuhyva@gmail.com.
Kyynelten messun lauluja – yhdessä soittaen ja laulaen la 4.11. klo 18 kirkko, Laitinen, Perttilä. Ei ehtoollista. Avoimet harjoitukset laulamisesta pitäville ja kitaran/ukulelen soittoa harrastaville klo 16 alkaen.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystykset. Vaajakosken kirkolla ja Jyskän srk-kodilla ajanvarauksella diakoniatyöntekijöiden kautta. Liimatainen 040 560 9926, marja-leena.liimatainen@evl.fi ja Reingoldt, 040 560 9927, tero.reingoldt@evl.fi.
Jyskän porinat -aamupuuro to klo 8.30 Jyskän srk-koti.

Aikuisille
Jyskän keskiviikkokerho ke 8.11. klo 13 Jyskän srk-koti.
Askartelua lähetysmyyjäisiin ma 13.11. klo 17.30 kirkko.
Lähetyspiiri ti 14.11. klo 13 kirkko.
Vaajakosken keskiviikkokerho ke 15.11. klo 13 kirkko.

Nuorille
Hengari ke klo 18 kirkon nuorisotilat.
Perjantai-kahvila pe 10.11. klo 17 kirkon nuorisotilat.

Lapsille ja lapsiperheille
Pyhäkoulu, Mutkatie 14 su klo 14.
Perhetupa ti klo 9 kirkko.
Ekavauva Pallerot ti klo 13 kirkko.
Kaunisharjun perhekerho ke klo 9 Kaunisharjun kerhotila.
Iltaperhekerho ke klo 17.30 kirkko.
Taaperot pe klo 9 Jyskän srk-koti.

Yhteiset

Aikuistyö
Naisten saunailta ti 7.11. klo 17 Vesalan leirikeskus.

Aseman Pysäkki
Kahvila, pieni kirpputori/vaihtotori, Hannikaisenkatu 27–29.
Avoinna ma, ti ja to klo 11–15. Tied. antti.laitinen@evl.fi, 050 360 3484.
Tietovisa ma klo 13.30.
Viikkomessu to klo 13 Kaupunginkirkko.
Rukouspiiri to klo 11.30.
Papintunti to klo 14.
Virsi- ja laulutunti ma 6.11. klo 12.
Jyväskylän kaupungin Aikuissosiaalityön neuvontapiste Aseman Pysäkillä ti 14.11. klo 13–14. Otamme vastaan villalankoja.

Kansainvälinen työ
Nenäpäivätempaus Yhteisöt yhdessä pe 10.11. klo 14–18.30 Kansan Raamattuseuran tila, Vapaudenkatu 24. Tule mukaan keräämään Nenäpäiväkeräystä. Kokoontuminen klo 14. Tied. ja ilm. kerääjäksi Ainoleena Laitinen, p. 040 560 9904.
Korttipaja Lähetykselle ke 15.11. klo 9–15 Aseman Pysäkki. Voit tulla tekemään kortteja seurakunnan lähetystyölle tai ostaa tarvikkeet omaan korttiisi. Lahjoitetut kortit myydään tapahtumissa ja myyjäisissä. Omat evät. Tied. ainoleena.laitinen@evl.fi
Rovastikunnallinen lähetyksen kirkkopyhä Muuramessa (Sanantie 5) su 26.11. klo 10–13.30. Messu klo 10 Muuramen kirkossa, kirkon esittely; klo 11.15 Ruokailu (10 euroa) ja ohjelmaa srk-kodilla. Maria Stirling, SLS, tuo terveisiä Botswanasta, Anna Sainpalo, KUA:n Nepalin matkalta: Muuramen luontohahmot Mualimalla. Yhteiskyyti laukaalaisten kyydissä tilausajolaiturista Harjukadulta klo 9.15 (5 euroa). Ilm. tilaisuuteen ja yhteiskyytiin pe 10.11. mennessä Laukaan seurakunnan kirkkoherranvirastoon, p. 0400 821 132 (ma–pe klo 8.30–14).
Virtailta/Nightbreak to 9.11. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Ilta nuorille aikuisille/a group for young adults. Eve ja Ossi musisoivat.

KohtaamisPaikka
KohtaamisPaikan iltamessu @ Palokan kirkko su 5.11. klo 17, Mika Kilkki. Ohjelmaa lapsille.
Muut toimintatiedot kts. www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / instagram @kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatyö
Päivystys ma, ti ja to klo 11–15 Aseman Pysäkki, Hannikaisenk. 27–29, johanna.kontinen@evl.fi 050 549 7033.
Kahvila ma, ti ja to klo 11–15 Aseman Pysäkki.
Naisten Suomi-kerho ti klo 10–11.30, Polttolinja 37, Kuokkala.
Naisten Suomi-kerho ke klo 10–11.30, Kauppakatu 13.
Paluumuuttajien kerho ti klo 10–12, Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Tuija Emaus-Etindelle 050 549 7023.
Päivystys ma ja ke klo 9–11.
Ryhmä näkövammaisten läheisille. Onko lähipiirissäsi näkövammainen? Kaipaatko vinkkejä helpottamaan arjen askareissa tai vertaistukea? Keski-Suomen Näkövammaiset ry:n tiloissa ma 6.11. ja ma 27.11. klo 17–19. Ilm. ja tied. Tuija Emaus-Etindelle 050 549 7023 ja Susanna Turkkila 045 321 5552, susanna.turkkila@ksn.fi.
Omaishoitajien Oma hetki ke 15.11. klo 12–13.30 Vanhassa pappilassa.
Omaishoitajaviikon lauluhetki ti 28.11. klo 12–14 Kuokkalan kirkossa. Vapaa pääsy. Kahvitarjoilun vuoksi ilm. 17.11. mennessä Jyvässeudun Omaishoitajat ry, p. 050 409 6975 tai 050 452 2303.

Sana ja rukous
Kari Valkosen Ilmestyskirjan äärellä -ohjelmasarja TV7:ssa. Päätösjakso Uudeksi minä teen kaiken! ke 8.11. klo 19.30, www.tv7.fi. Sarjan jo esitetyt jaksot näkyvät kanavan arkistossa.
Majataloilta ke 15.11. klo 18 Palokan kirkossa. *Varmasti toteutuva näky!* Kari Valkonen.

Viittomakieliset
paivi.lehtinen@evl.fi, 050 549 7012, Vapaudenk. 60. Vast.otto ti 9–12 ja ke 13–15. Web-kamera-aika ke klo 11–12.
Viittomakielinen pyhäinpäivän hartaus la 4.11. klo 17 Vanhassa pappilassa, Vapaudenkatu 26.
Viittomakielinen raamattupiiri to 9.11. klo 17.30 Vapaudenkatu 60.

Kristilliset järjestöt

Herättäjä-Yhdistys
Siioninvirsiseurat la 18.11. klo 16.30 pappilassa, Vapaudenk. 26. Mukana Jaakko Löytty.

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, T Tanja Nieminen, 040 740 4472, jklnnky@elisanet.fi
Runon ja sävelen iltapäivä: pyhäinpäivän ajatusten äärellä su 5.11. klo 15. Leena Impiö, hartaus, Charlotte Loukola, viulu, Pirjo Jylhä, piano.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen (5 e) ti 7.11. klo 9–11. *Musiikin terapeuttinen vaikutus*, Mikko Oinonen.
Kirjapiiri II ti 7.11. klo 13. Nina George: *Pieni kirjapuoti Pariisissa*.
Exodus-raamattupiiri to 9.11. klo 14.
Kirjapiiri I ma 13.11. klo 13, Maja Lunde: *Mehiläisten historia*.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen (5 e) ti 14.11. klo 9–11. *Botswanaan ja takaisin*, Heini Lekander.
Latinanpiiri ti 14.11. klo 13.
NNKY:n ja NMKY:n maailman rukousviikko: Viikkomessu Keltinmäen kirkossa ke 15.11. klo 18.
Leidien leffatreffit. Mennään yhdessä elokuvien päivänäytöksiin ja keskustellaan nähdystä kahvilassa. Kutsut tekstiviestitse. Ilm. toim.ohjaajalle.
Kokouskutsu: Yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous su 26.11. klo 14. Lauluhetki virsikirjan uuden lisävihon parissa, Annika Tammela.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset ry
Tilaisuus ma 6.11. klo 14 KRS:n sali, Vapaudenkatu 24. *Herran Sana saavutti suomalaiset*, Matti Kuosmanen. Lähteellä. Kahvi klo 13.30. Arpajaiset.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653.
Seurat la 4.11. klo 16, ry.
Seurat su 5.11. klo 16, ry; noin klo 17.30 Seurat, ry.
Tiistaikylä ti 7.11. klo 13, ry.
Seurat ke 8.11. klo 19, ry.
Nuorten perjantai pe 10.11. klo 19, ry.
Seurat la 11.11. klo 19, ry.
Seurat su 12.11. klo 16, ry.
Seurat ke 15.11. klo 19, Kaupunginkirkko.

Kansan Raamattuseura
Lyhty, Vapaudenkatu 24, mika.lahtinen@sana.fi, 040 557 5535.
Raamattupiiri pe 3.11. klo 11.
Bibliodraamakurssi 4.–5.11. klo 10–17. Kurssimaksu 50 e, Mika Lahtinen.
Viisikielisen toivelauluilta ma 6.11. klo 18, Tuula "Haxu" Hakkarainen.
Torstaiteatterin Nooa-näytelmän harjoitukset alkavat to 9.11. klo 18. Teatteriharrastuksesta kiinnostuneet ovat tervetulleita, Mika Lahtinen.
Päiväkahvit ja polkuja Raamatun maailmaan ti 14.11. klo 13. *Rohkaisua ja lohdutusta psalmeista*, rovasti Raija Ikonen.
Naisia kaivolla -ilta ma 20.11. klo 18.30 Lyhty-salissa, Vapaudenkatu 24. *Sytyttävä rukous – keskustelua Jumalan kanssa*, evankelista Mari Valkonen, musiikki Arja Honkasalo. Mukana kouluttaja Marja Mäkelä, KRS:n Intian työn vastuunkantaja Intiaan. Maksu 10 e. Kahvit klo18 alkaen.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppak. 13, p. (014) 620 801, http://keski-suomi.sekl.fi
Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14.
Lähetyskoti:
Aamurukouspiiri ma klo 8–9.
Nuortenilta Breikki nuorille ja opiskelijoille ti klo 18–21.
Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ke klo 13.
Särkyneiden majatalo to klo 13.
Sanan Keidas su 5.11. klo 16. *Kristittynä maailmassa*, Juho Hintikka.
Naisten Raamattupiiri ti 7.11. klo 13.
Naistenpiiri ke 8.11. klo 18.
Muualla Jyväskylässä:
Vaajakosken miestenpiiri to 2.11. ja 16.11. klo 18.30 Vaajakosken kirkolla.
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä su 5.11. klo 16 Halssilan kirkossa, Kärpänkuja 5. Lapsille raamatunkertomus ja leikkiä. Vanhemmille raamattupiiri. Käynti alapihan puolelta.
Leipäsunnuntai su 12.11. klo 16 Halssilan kirkossa, Kärpänkuja 5. *Antakaa toisillenne anteeksi*, Esko Helenius. Yhteislaulua ja kahvit. Lapsille omaa ohjelmaa.

Lähetysyhdistys Kylväjä
Viron-työn piiri 4.11. klo 17 NNKY:n tiloissa, V. Pasanen ja M. Kotilainen.
Messu, Kylväjän kolehtipyhä su 5.11. klo 10 Säynätsalon kirkko, Hämynen.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5.
Messu su klo 12: 5.11. Jiska Gröhn, Petri Harju; 12.11. Esa Luomaranta.
Evankeliset opiskelijat ke klo 18.30: 8.11. Musailta; 15.11. *Kristityn risti*, Johannes Häkämies.
Jyväskylän Kertsi -nuortenilta 15.11. klo 16.30.
Hamona-kuoron harjoitukset Jyväskylän 13.11. klo 18.30. Tied. Ilpo Vuorenoja 040 526 0909.

Suomen Raamattuopisto
Toivon torstai 16.11. klo 18.30 Neulaskodilla, Pihkatie 4. *Lahjat ovat monet*, Aino Viitanen, musiikki Astaha.

Reformaation merkkivuosi

USKONPUHDISTUKSEN MUISTOPÄIVÄ
■ Uskonpuhdistuksen muistopäivän messua vietetään Jyväskylän seurakunnan kirkoissa sunnuntaina 5.11. Tarkemmat tiedot jumalanpalveluksista löytyvät tapahtumatiedoista.

RAKKAUDEN TEOLOGIAA -LUENTOSARJA PÄÄTÖKSESSÄ
■ Reformaation tulokulmia -luentosarja päättyy sunnuntaina 5.11. Korpilahden seurakuntatalolla klo 11.30 puhuu Luther-tutkija ja pappi Marjut Haapakangas. Luennon aiheena on Reformaation sydänääniä – näkökulmia rakkauden teologiaan.

YX WANHAN WIRREN MESSU
■ Reformaation merkkivuoden jumalanpalvelus on sunnuntaina 5.11. klo 11 Kuokkalan kirkossa. Messuun voi pukeutua vanhanajan kirkkovaatteisiin. Ennen messua on brunssi klo 10 (vapaaehtoinen maksu) ja klo 10.50 teesien naulaus. Messun jälkeen tarjoillaan lounas (4/2 euroa). Klo 12.30 tohtori Miia Kuha kertoo kirkkokurista ja seurakuntaelämästä 1600-luvun Suomessa.

BACHIN KANTAATTI PÄÄTTÄÄ MERKKIVUODEN JUHLINNAN
■ J.S.Bachin kantaatti Ein feste Burg ist unser Gott BWV 80 päättää reformaation merkkivuoden juhlinnan Taulumäen kirkossa uskonpuhdistuksen muistopäivänä sunnuntaina 5.11. Kantaatti esitetään välittömästi messun päätyttyä klo 19.10. Esityksessä kuoroina ovat Kamarikuoro Ihmisen ääni, Lapsen ääni ja Korpilahden kirkkokuoro. Mukana myös orkesteri sekä solistit Sanna-Kaisa Hilliaho, sopraano, Sanna Laakso, altto, Heikki Niininen, basso ja Petteri Mällinen, tenori. Musiikin johto Matias Lahti. Vapaa pääsy.

Lisätiedot: www.jyvaskylanseurakunta.fi

Syntymäpäiväjuhlia

Kaupunginkirkossa on sunnuntaina 19.11. klo 10 messu ja sen jälkeen juhlakahvit Vanhassa pappilassa (Vapaudenkatu 26) Keskustan alueseurakuntalaisille, jotka täyttävät 70, 75, 80, 85, 90 tai sitä enemmän syys–joulukuussa 2017. Ilmoittautuminen 10.11. mennessä Kaisa Tuomi p. 040 535 0492, Lea Pietiläinen p. 050 549 7027 tai Eevi-Riitta Kukkonen p. 050 340 0665.

Keltinmäen kirkossa on syntymäpäiväjuhla sunnuntaina 19.11. klo 14 Keltinmäen, Kypärämäen, Kortepohjan ja Kuohu–Ruoke–Vesanka alueella asuville, jotka täyttävät vuoden 2017 aikana 70, 75, 80, 85, 90 tai sitä enemmän. Ilmoittautuminen 8.11. mennessä 050 549 7032 / 044 716 4959 tai jukka.rantanen@evl.fi / suvi.leppapuisto@evl.fi.

Syntymäpäiväjuhlaan voi tulla yksin tai yhdessä läheisen kanssa.

Uutisia hyvässä hengessä!
Seuraava lehti 17.11.
▪ Suomi 100 liputtaa lapselle
▪ Iskä lähti reissuun
▪ Kuka sammutti valot?
Henki & elämä

Henki & elämä

7. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Taitto: Viestintä-Paprico Oy
Paino Lehtisepät Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu,
puh 0600 94320
www.posti.fi/palaute

Päätoimittaja Marjo Rönnkvist
040 535 1064

Toimitus
Päivi Eskelinen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Tatu Kuukkanen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Sähköposti
jklsrk.viestinta@evl.fi tai
etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103,
40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti:
pirjo.teva@kotimaa.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN YHTEYSTIETOJA

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Avoinna ma–pe klo 9–15.30
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Laitinen Antti 050 360 3484,

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Lekander Heini, työalasihteeri 050 521 5416

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö 0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri 040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Lukkarinen Maritta kiinteistöpäällikkö 0400 635 001
Siekkinen Miia, toimistosihteeri vs. 050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Parkkali Ritva, työalasihteeri 050 549 7013

Leirikeskusten varaukset 040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä 050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Laine Raimo, kappalainen 0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri 050 3409 889
Johanna Kontinen,
maahanmuuttajatyö vs 050 549 7033

Nuorisotyö
Grönholm Petri, työalasihteeri vs. 050 521 5401
Federley Anne, nuorisomuusikko vs. 050 549 7048
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja 040 509 8060
Göös Ilkka, erityisnuorisotyönohjaaja 040 527 5382
Järvenpää Hannes, vammaisnuorisotyö 050 549 7029
Bom Pasi, partio/Lehtisaari 050 5497 011

Opiskelijatyö
Nieminen Kimmo, yliopiston
oppilaitospappi 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi 050 521 5418
Lintulahti Elina, lukioiden
oppilaitosdiakoni 050 549 7006

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Tikkanen Ville, seurakuntapastori 040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori 040 737 7963

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Laine Raimo, kappalainen 0400 748 671
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko 050 549 7040
Aluekappalainen vt. Kärkkäinen Päivi 050 523 4149
Aluesihteeri Koho Ulla/Härköjärvi Esa 050 340 0684
Diakonia
Vainio Elisa 050 549 7005
Lapsityönohjaaja Kettunen Anne 050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus
Kärpänkuja 5, 050 549 7040
Diakonia
Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, 050 549 7037
Aluekappalainen Pitkänen Eivor 050 590 0265
Aluesihteeri Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 044 716 4959
Häyrinen Leena 050 549 7008
Rantanen Jukka 050 549 7032
Sarlund Elina 050 549 7026
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus
Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen Wuolio Seppo 050 521 5415
Aluesihteeri Tuomi Kaisa 040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Kukkonen Eevi-Riitta 050 340 0665
Lapsityönohjaaja vs. Siitari Tanja 050 340 9895
Lahjaharjun kappeli
Ukonniementie 2, 050 549 7039
Seurakuntapastori Pohjola Kirsi

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo
Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat 040 162 3982
Aluekappalainen Koivisto Antti vs. 050 557 9001
Diakonia
Lepoaho Kirsi 050 557 9003
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi 050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4, 050 549 7045
Aluekappalainen Bucht Riku 050 407 0115
Aluesihteeri vs. Nyman Tiina 050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Kataikko Kirsti 050 549 7007
Lapsityönohjaaja Korhonen Tiina 050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8, 040 560 9911
Aluekappalainen Laine Teija 040 560 9906
Aluesihteeri Laakso Tuija/Tarvaala Sari 050 302 8300
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja Kivelä Marja-Terttu 040 560 9908

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1, 050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen Väätäinen Osmo 0500 545 611
Aluesihteeri Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Neulaskoti
Pihkatie 4, Keljonkangas 050 549 7046
Seurakuntapastori vs. Jurva Esa 050 400 0014
Diakonia
Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18, 040 560 9917
Aluekappalainen Vallipuro Risto 040 545 8720
Aluesihteeri Laakso Tuija/Tarvaala Sari 050 302 8300
Diakonia
Jaakonaho Marja-Liisa 040 560 9916
Lapsityönohjaaja Simpanen Eija 040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11, 040 560 9928
Aluekappalainen Huttunen Hannu 050 521 5405
hannu.s.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia
Liimatainen Marja-Leena 040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs. Palander Tarja 040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti
Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen Kauppinen Arto 040 560 9920
Diakonia
Reingoldt Tero 040 560 9927

Ilta Fuchs on yksi suomalaisen musiikkitaivaan tulevista tähdistä.

Satumaiset jamit 13.11. klo 19.30–21 Ilokiven alakerta, Seminaarinmäki. Mukana laulaja Ilta Fuchs ja Jyväskylän kristillisen opiston bändi. Vapaa pääsy. Tilaisuus on osa Aina on toivoa -tapahtumasarjaa.

Ilta on matkalla parrasvaloihin

Jyväskyläläinen Ilta Fuchs nousi suuren yleisön tietoisuuteen laulaessaan Cheekin kappaleella. Nyt kaksikymppinen laulajatar aikoo kokeilla siipiään omillaan, artistinimellä Ilta.

TATU KUUKKANEN teksti
VIIVI HUUSKA kuva

Ilta Fuchs on laulanut pikkutytöstä saakka. Musiikki tempaisi mukaansa jo varhain, koska kaikki perheessä harrastivat sitä: isä, äiti ja neljä lasta. Ilta ei kuitenkaan viihtynyt kuorossa tai pianotunneilla, vaan halusi tehdä asiat omalla tavallaan.

– Mut heitettiin kuorosta pois, koska lauloin liian lujaa, Ilta nauraa.

20-vuotias jyväskyläläinen laulajalupaus elää elämäänsä tällä hetkellä Helsingissä. Päivät kuluvat Pop-jazz -konservatoriolla muusikon opintojen parissa. Käynnissä on toinen vuosi lauluopintoja ja valmistuminen häämöttää jo ensi keväänä.

– Olen viihtynyt tosi hyvin sekä Helsingissä että koulussa. Konservatoriolla on rento ilmapiiri ja olen tutustunut moniin loistaviin muusikoihin, Ilta kertoo.

Ilta nousi monien tietoisuuteen kaksi vuotta sitten, kun hän lauloi **Jare Tiihosen** eli **Cheekin** Sillatkappaleen kertosäkeet. Se oli iso askel tuolloin vasta täysi-ikäiselle, pienimuotoisissa tilaisuuksissa esiintyneelle laulajanalulle. Muutaman keikan myötä Ilta päätyi vakituisesti lahtelaisräppärin taustalaulajaksi. Nyt takana on kaksi tiivistä festarikesää, ensiksi Cheekin ja sitten Profeettojen mukana.

– Niiden välissä talvella tapahtui vielä Cheekin jäähallirundi. Se oli ehkä rankin rupeama, Ilta muistelee.

Aika paljon kaksikymppiselle nuorelle naiselle.

– Kiertueet olivat tietysti hienoja kokemuksia. Ja Jarelta tuli hyvää palautetta myös.

Ilta kertoo kuluvan kesän olleen mietinnän kesä.

– Totesin, että seuraavaksi haluan omille teille.

Mietinnän kesä toi levytyssopimuksen Warnerin kanssa ja ensimmäisen oman kappaleen, *Koukkuun*. Sen jälkeen on työstetty sooloalbumia.

Ilta on erilainen nuori, sillä hän uskoo albumikokonaisuuksiin ja haluaa sellaisia myös tehdä. Musiikkialalla on pitkään puhuttu siitä, että albumit eivät enää kiinnosta ketään, ja ennemmin kannattaisi julkaista vain yksittäisiä biisejä.

Ilta mainitsee tärkeimmiksi esikuvikseen laulajina vahvaääniset naisdiivat **Celine Dionin** ja **Whitney Houstonin**.

– Isosti ja räväkästi laulaminen on se mun juttu. Pitää vetää häpeilemättä ja täysillä.

Tiedossa on jännittävä kevät, sillä uusien biisien äänittely ja muusikon paperit tuottavat paljon kiireitä. Pidemmälle ajalle on myös suunnitelmia. Tavoitteita ei ole asetettu ainakaan liian alas.

– Ehkä ulkomaille joskus. Suomen eturivin artistien joukkoon olisi tarkoitus, Ilta linjaa.

Elämästä

Lapin mies hiihtää ja pohtii isänmaan vaiheita

TATU KUUKKANEN
teksti ja kuva

Olen **Jyri Salonen**, 26-vuotias toimittaja ja opiskelija. Olen kotoisin Ivalosta, mutta asun Jyväskylässä. Opiskelen yliopistossa kolmatta vuotta journalismia. Ennen Keski-Suomeen tuloa opiskelin Torniossa medianomiksi.

Armeijasta kotiuduttuani pääsin työkokeiluun Inarin kunnan viestintäpajaan. Silloin löysin oman alani. Koulussa suosikkiaineeni olivat liikunta ja äidinkieli. Äitini on kielenkääntäjä, mikä lienee vaikuttanut ammatinvalintaan. Toimittajan työssä parasta on tarinoiden kertominen ja kuuleminen.

Urheilu ja penkkiurheilu ovat lähellä sydäntäni. Hiihto on rakkain lajini. Ivalossa hiihdin isäni kanssa paljon pienestä pitäen. Talvisin käyn Laajavuoressa sivakoimassa pari kertaa viikossa. Läheiset ihmiset ja terveys ovat myös tärkeitä. Näitä asioita ymmärtää arvostaa, kun ikää tulee hieman.

Pohjoisen ihmisenä myös luonto on minulle tärkeä. Isän kanssa olen aina kalastanut ja poiminut marjoja. Kaupunkiympäristössä kaipaa toisinaan luontoa. Vaikka Jyväskylä on Lapin miehelle iso paikka, niin tämä on jotenkin hengittävä ja viihtyisä, kylämäinen kaupunki.

Ammatillinen haaveeni olisi työskennellä urheilutoimittajana. Jossain vaiheessa elämää haluan perheen ja vakinaisen työn, mutta sillä ei ole vielä mikään kiire. Ulkomailla olisi kiva käydä joskus. Elän kuitenkin hetkessä ja ajattelen, että tärkeintä ei ole päämäärä vaan matka.

Viime aikoina olen pohtinut historiaa ja maamme vaiheita Suomi 100 -juhlavuoden takia. Luen parhaillani **Väinö Linnan** *Täällä Pohjantähden alla* -teosta. Kävin katsomassa uuden *Tuntemattoman sotilaan* vapaaehtoisten ennakkonäytöksessä, sillä toimin elokuvan kuvauksissa avustajana.

Olen pohtinut viime aikoina paljon sitä, millaista elämä oli ennen. Joskus tuntuu, että sosiaalisessa mediassa valitetaan liian pienestä. Koen, että meillä Suomessa on asiat aika hyvin. Turvapaikkakriisi ja Turun puukotukset ovat isoja asioita, jotka huolettavat ihmisiä, terrorismi on tullut keskuuteemme. Uskon kuitenkin, että selviämme kansakuntana, niin kuin ennenkin olemme selvinneet vaikeista paikoista.

Jyväskyläläinen **Jyri Salonen** vilahtaa uudessa Aku Louhimiehen Tuntematon sotilas -elokuvassa. Lappilaislähtöinen toimittajaopiskelija on yksi elokuvan lukuisista avustajista. Suomen historiasta kiinnostunut Salonen syvensi suhdettaan Linnan teoksiin projektin myötä.